

Funded by
the European Union

Godišnje izvješće za 2021. godinu o migracijama i azilu u Republici Hrvatskoj

Nacionalno izvješće

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE ZA 2021. GODINU O
MIGRACIJAMA I AZILU U REPUBLICI
HRVATSKOJ**

NACIONALNO IZVJEŠĆE

Zagreb

Rujan, 2022.

SADRŽAJ

POPIS KRATICA	1
1. UVOD	2
1.1. Metodologija.....	2
2. KONTEKST RAZVOJA POLITIKE AZILA I MIGRACIJA	3
3. ZAKONITE MIGRACIJE	4
3.1. Statistički podaci.....	4
3.2. Zakon o strancima	4
3.2.1 Test tržišta rada	4
3.2.2 Spajanje obitelji.....	6
3.2.3 Ostale izmjene u Zakonu o strancima	6
3.3. Podzakonski propisi.....	7
3.3.1. Pravilnik o polaganju ispita iz poznavanja hrvatskoga jezika i latiničnog pisma u postupku odobrenja dugotrajnog boravišta	7
3.3.2. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ulasku i boravku u Republici Hrvatskoj državljana država članica Europskog gospodarskog prostora i članova njihovih obitelji	7
3.3.3. Uredba o načinu izračuna i visini sredstava za uzdržavanje državljanina treće zemlje u Republici Hrvatskoj	7
3.4. Radna eksploracija	8
3.5. Utjecaj pandemije bolesti COVID-19	8
3.6. Reguliranje statusa digitalnih nomada.....	8
3.7. Konferencija o budućnosti Europe	9
4. MEĐUNARODNA ZAŠTITA	10
4.1. Statistički podaci o međunarodnoj zaštiti u 2021. godini.....	10
4.2. Zakonodavni razvoji na području međunarodne zaštite u Republici Hrvatskoj	11
4.3. Prihvati i smještaj tražitelja međunarodne zaštite u kontekstu bolesti uzrokovane COVID-19 tijekom 2021. godine	12
4.4. Pristup postupku međunarodne zaštite	12
4.5. Dublinski postupak	12
4.6. Pristup informacijama i pružanje pravne pomoći	13
4.7. Unaprjeđenje uvjeta prihvata i smještaja tražitelja međunarodne zaštite	14
4.8. Jačanje kapaciteta i međunarodna suradnja na području međunarodne zaštite	14
4.9. Prihvati afganistanskih izbjeglica	16
4.10. Psihosocijalna podrška i zdravstvena zaštita tražitelja međunarodne zaštite	16

5. MALOLJETNICI BEZ PRATNJE I DRUGE RANJIVE SKUPINE	18
5.1. Statistički podaci o maloljetnoj djeci u postupku međunarodne zaštite	18
5.2. Međuresorna suradnja u svrhu zaštite maloljetnika bez pravnje i drugih ranjivih skupina u postupku međunarodne zaštite.....	18
5.3. Integracija maloljetnih tražitelja međunarodne zaštite i maloljetnih osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom.....	19
5.4. Pristup informacijama maloljetnih tražitelja međunarodne zaštite	19
6. INTEGRACIJA	20
6.1 Stalno povjerenstvo za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo	20
6.2. Integracijski projekti i aktivnosti financirani sredstvima AMIF-a	20
6.2.1. INCLuDE – Međuresorna suradnja u osnaživanju državljana trećih zemalja	20
6.2.2. „Integracija azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u hrvatsko društvo, obrazovanje i priprema za uključivanje u tržište rada“	21
6.2.3. Mobilna aplikacija „Re(Settle) in Croatia”	21
6.2.4. Projekt „Novi susjadi – uključivanje osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom u hrvatsko društvo“.....	22
6.2.5. Projekt „Osnaživanjem stručnjaka do uspješne integracije azilanata”	23
6.3. Socijalna integracija i integracija na tržište rada (projekti i aktivnosti financirani sredstvima Europskog socijalnog fonda).....	23
6.3.1. Projekti u okviru Poziva: Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – faza 1..	23
6.3.2. Projekt u okviru Poziva „Podrška socijalnom uključivanju i zapošljavanju marginaliziranih skupina“	25
6.4. Smanjenje i prevencija socijalne isključenosti	25
6.4.1. Projekti iz programskog razdoblja za 2019/2020. godinu.....	25
6.4.2. Programi iz programskog razdoblja za 2021/2022. godinu	26
6.6. Novootvorene kuće za integraciju	28
6.7. Pregled podataka osoba pod međunarodnom zaštitom pri Hrvatskom zavodu zapošljavanje	28
6.8. Mjere integracije hrvatske dijaspore.....	29
6.8.1. Mjere integracije u inozemstvu	29
6.8.2. Integracijske mjere u Republici Hrvatskoj	30
7. DRŽAVLJANSTVO I BEZDRŽAVLJANSTVO	31
7.1. Stjecanje državljanstva - zakonodavne izmjene	31
7.2. Bezdržavljanstvo	31
8. GRANICE, VIZE I SCHENGEN	32
8.1. Nadzor granice – utjecaj bolesti COVID-19	32

8.2. Poboljšanje učinkovitosti nadzora vanjskih granica.....	33
8.2.1. Strateški i zakonodavni okvir	33
8.2.2. Tehničko opremanje u svrhu nadzora vanjskih granica	34
8.2.3. Jačanje kapaciteta granične policije	34
8.2.4. Sudjelovanje u zajedničkim operacijama FRONTEX-a	35
8.2.5. Pridruživanje EU sustavima za učinkovit nadzor granice.....	35
8.2.6. Suradnja s trećim zemljama kroz mješovite ophodnje	36
8.3. Vize.....	36
8.3.1. Zakonska osnova	36
8.3.2. Mehanizam reciprociteta	37
8.3.3. Izdavanje viza i rad diplomatskih misija i konzularnih ureda tijekom pandemije COVID-19	37
8.3.4. Ulazak Republike Hrvatske u Schengen	38
9. NEZAKONITE MIGRACIJE I KRIJUMČARENJE MIGRANATA	39
9.1. Statistika	39
9.2. Nezakoniti prelasci državne granice u 2021. godini.....	40
10. AKTIVNOSTI SUZBIJANJA TRGOVANJA LJUDIMA	42
10.1. Aktivnosti u svrhu poboljšanja identifikacije državljana trećih zemalja žrtava trgovanja ljudima.....	42
10.1.1. Nacionalne edukacije	42
10.1.2. Međunarodna suradnja	42
10.2. Aktivnosti u svrhu prevencije i podizanja svijesti o trgovanju ljudima	42
11. POVRTAK I READMISIJA	44
11.1. Utjecaj bolesti COVID-19 na postupke povratka.....	44
11.2. Statistika	44
11.3. Nezavisni mehanizam nadzora	46
11.4. Rad prihvavnih centara za strance	46
11.5. Projekti u području povratka	46
11.6. Edukacije	47
11.7. Suradnja s FRONTEX-om.....	47
STATISTIČKI ANEKS	48

POPIS KRATICA

AMIF - Fond za azil, migracije i integraciju Europske unije
EMAS - Program dodjele bespovratnih sredstava za hitnu pomoć
EMN - Europska migracijska mreža
EMN NCP HR - Nacionalna kontaktna točka za EMN u Republici Hrvatskoj
EUAA - Agencija Europske unije za azil (ranije EASO – Europski potporni ured za azil)
Europol - Europski policijski ured
FRONTEX - Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu
GDISC - Konferencija glavnih direktora imigracijskih službi
HCK – Hrvatski Crveni križ
HPC – Hrvatski pravni centar
HZZ - Hrvatski zavod za zapošljavanje
IGC – Međuvladina savjetovanja o migracijama, azilu i izbjeglicama
INTERPOL - Međunarodna organizacija kriminalističke policije
IOM – Međunarodna organizacija za migracije
ISF - Fond za unutarnju sigurnost
JRS – Isusovačka služba za izbjeglice
MDM - Médecins du Monde – Liječnici svijeta
UNHCR - Ured visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice
UNICEF - Fond Ujedinjenih naroda za djecu

1. UVOD

Ovo je **sedmo Godišnje izvješće o migracijama i azilu** koje je izradila Nacionalna kontaktna točka za Europsku migracijsku mrežu u Republici Hrvatskoj. Europska migracijska mreža (dalje u tekstu EMN) je mreža stručnjaka za migracije i azil čijim djelovanjem koordinira Europska komisija. U svakoj državi članici EMN-a uspostavljena je Nacionalna kontaktna točka, te je tako Ministarstvo unutarnjih poslova Nacionalna kontaktna točka za EMN u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu EMN NCP HR).

Svrha Godišnjeg izvješća o migracijama i azilu je pružiti pregled najznačajnijih politika i razvoja zakonodavstva o azilu i migracijama u Republici Hrvatskoj, kao i pregled političkih i javnih rasprava na području azila i migracija. Izvješće obuhvaća sljedeće teme: zakonite migracije, međunarodnu zaštitu, djecu bez pratnje i druge ranjive skupine, integraciju, državljanstvo i bezdržavljanstvo, granice, Schengen i vize, povratak i readmisiju, nezakonite migracije uključujući krijumčarenje i borbu protiv trgovanja ljudima. Izvješće obuhvaća **razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine.**

1.1. Metodologija

Godišnje izvješće za 2021. godinu o migracijama i azilu izradila je EMN NCP HR na temelju zajedničkih specifikacija koje je razvio EMN, kako bi se olakšala usporedivost između izvješća svih država članica. Format je istovremeno u određenoj mjeri ostao fleksibilan kako bi se omogućila izrada izvješća koje je usmjereno na nacionalnu publiku. Godišnje izvješće daje pregled razvoja politika, zakonodavnog okvira i prakse te utjecaja COVID-19 na područje migracija i azila u Republici Hrvatskoj tijekom 2021. godine. Izvješće također sadrži i najznačajnije statističke podatke, prema pojedinim tematskim područjima. Informacije prikazane u izvješću dostavili su članovi Nacionalne migracijske mreže iz relevantnih sektora, prvenstveno tijela državne uprave, akademske zajednice i istraživačkih organizacija, kao i nevladinih i međunarodnih organizacija.

2. KONTEKST RAZVOJA POLITIKE AZILA I MIGRACIJA

Početkom 2021. godine na snagu je stupio **novi Zakon o strancima** (Narodne novine, broj 133/20)¹. Najveća novost u Zakonu je **novi model zapošljavanja državljana trećih zemalja** u kojem Vlada Republike Hrvatske više ne određuje godišnju kvotu za zapošljavanje državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj. Prema novom modelu, poslodavci se za traženje radne snage obraćaju Hrvatskom zavodu za zapošljavanje (dalje u tekstu HZZ) koji provodi test tržišta rada (pronalaženje radne snage na nacionalnom tržištu rada). Zakon propisuje i mogućnost **reguliranja privremenog boravka za tzv. digitalne nomade**, strance koji obavljaju poslove digitalno za strane poslodavce.

Dana 5. veljače 2021. godine, Hrvatski sabor donio je **Nacionalnu strategiju razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine** (Narodne novine, broj 13/2021)². Strategija u području socijalne politike, kao jedan od provedbenih prioriteta, postavlja unaprjeđenje ravnomjerne dostupnosti i kvalitete sveobuhvatne socijalne skrbi za posebno osjetljive skupine, između ostalih, za žrtve trgovanja ljudima i azilante. U području jačanja unutarnje sigurnosti, Strategija ističe kako je ključno osigurati uređene i regularne migracijske tokove učinkovitom provedbom migracijske politike te jačanjem sposobnosti za odgovor na nezakonite migracijske izazove.

Dana 24. rujna 2021. godine održana je **Konferencija o budućnosti Europe** u organizaciji Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske. Naglasak konferencije bio je na novoj inicijativi Europske unije „Partnerstva za talente“ koja je predložena u okviru novog Pakta o migracijama i azilu, zatim na jačanju zakonodavnog okvira u kontekstu europske

Plave karte te ostalim inicijativama povezanim sa zakonitim migracijama, kao što je koncept „digitalnog nomadstva“.

Konferencija je bila prilika za razmjenu mišljenja o tome mogu li nove EU inicijative i suvremeni pristupi tržištu rada biti rješenje za trenutne nezakonite migracijske izazove s kojima se suočava Europska unija. Konferencija je okupila niz stručnjaka te je potaknut dijalog o inovativnim pristupima migracijama.

Od rujna 2021. godine Republika Hrvatska ispunila je sve potrebne bilateralne sigurnosne sporazume i potrebnu stopu odbijanja vize B1/B2 te se kvalificirala za **ulazak u američki program bezviznog režima**. Od listopada 2021. godine, hrvatski državlјani mogu turistički ili poslovno putovati u Sjedinjene Američke Države bez viza, uz dobivanje odobrenja putem Elektroničkog sustava za odobrenje putovanja (dalje u tekstu ESTA).

Dana 9. prosinca 2021. godine, Vijeće Europske unije jednoglasno je donijelo **Zaključke o ispunjavanju nužnih uvjeta za potpunu primjenu schengenske pravne stečevine u Hrvatskoj**.

Schengenska evaluacija Hrvatske provedena je između 2016. i 2020. godine. U listopadu 2019. godine, Europska komisija je smatrala da je Republika Hrvatska poduzela mjere potrebne kako bi osigurala potrebne uvjete za punu primjenu schengenske pravne stečevine. U veljači 2021. godine, završio je posljednji akcijski plan za evaluirana polja.

Donošenje ovih Zaključaka ne dovodi u pitanje donošenje Odluke Vijeća o punoj primjeni schengenske pravne stečevine.

¹ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2020_12_133_2520.html

² https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_02_13_230.html

3. ZAKONITE MIGRACIJE

3.1. Statistički podaci

Na razini EU, prema podacima EUROSTAT-a, u 2021. godini izdano je gotovo 3 milijuna (2 952 300) prvih dozvola za boravak u EU-u državljanima trećih zemalja. Taj se broj povećao za 31% (ili + 693 700) u usporedbi s 2020. godinom, dosegnuvši razinu prije pandemije zabilježenu 2019. godine (2 955 300).

Razlozi zapošljavanja činili su 45% svih razloga za izdavanje dozvola za boravak u 2021. godini, odnosno 1,3 milijuna dozvola. To predstavlja povećanje od 47% (+ 429 100) u odnosu na 2020. godinu.

Dozvole za boravak izdane iz obiteljskih razloga činile su 24%, iz obrazovnih razloga 12%, dok su drugi razlozi, uključujući međunarodnu zaštitu, činili 19%.

Republika Hrvatska je u 2021. godini, prema podacima EUROSTAT-a³, odobrila ukupno 33 580 prvih dozvola boravka, od čega gotovo 89,5% u svrhu rada (ili ukupno 30 056 prvih izdanih dozvola).

Dozvole za boravak izdane iz obiteljskih razloga činile su 8,47% (2847) ukupnih izdanih prvih dozvola boravka u Republici Hrvatskoj, iz obrazovnih razloga 0,72% (244), dok su drugi razlozi, uključujući međunarodnu zaštitu, činili 1,28% (433).

3.2 Zakon o strancima

3.2.1 Test tržišta rada

Zakon o strancima uveo je novi sustav zapošljavanja državljana trećih zemalja, uvodeći test tržišta rada i mišljenje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje kao preduvjet za izдавanje dozvole za boravak i rad za određenu kategoriju državljana trećih zemalja.

Naime, Vlada Republike Hrvatske više ne utvrđuje godišnju kvotu dozvola za zapošljavanje državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj. Glavni razlog za ukidanje sustava kvota u novom Zakonu je izazov u smislu adresiranja potreba za radnog snagom u pojedinim radnim djelatnostima na nacionalnom tržištu rada.

Prema novom Zakonu o strancima poslodavci koji imaju potrebu za zapošljavanjem, moraju se za pronalaženje radne snage prvo obratiti Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, koji provodi test tržišta rada. Test tržišta rada HZZ-a uključuje pregled podataka u evidenciji nezaposlenih osoba i postupak posredovanja s ciljem zapošljavanja radnika s nacionalnog tržišta rada. **Cilj ove zakonske izmjene bio je adekvatno odgovoriti na stvarne potrebe za radnom snagom i pri tome uskladiti zapošljavanje stranih radnika sa stanjem na domaćem tržištu rada.**

Dodatno, u novom Zakonu o strancima stoji da se test tržišta rada neće tražiti u slučaju produljenja dozvole za boravak i rad za istog poslodavca i istog državljanina treće zemlje, u slučaju deficitarnih zanimanja (lista Upravnog vijeća HZZ), zapošljavanja državljanina treće zemlje u poljoprivredi, šumarstvu, ugostiteljstvu i turizmu do 90 dana tijekom kalendarske godine i u slučaju dozvola za boravak i rad koje se izdaju sukladno članku 110. Zakona (ključno

³ Sukladno metodologiji EUROSTAT-a

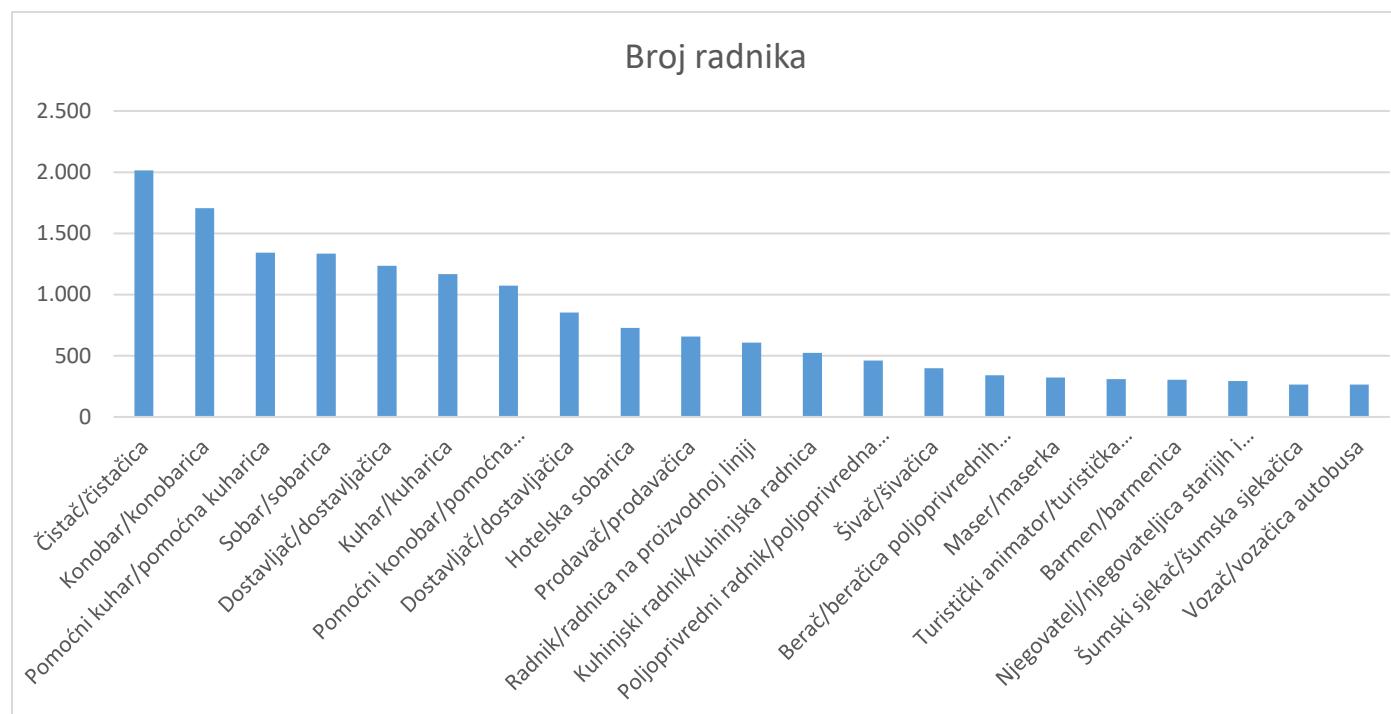
osoblje u trgovackim društvima, EU plava karta, osobe premještene unutar društva itd.).

Uvedena je zakonska mogućnost da Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za zapošljavanje odlučuje o zanimanjima za koja poslodavac nije dužan tražiti provjeru tržišta rada na temelju stanja na nacionalnom, regionalnom i lokalnom tržištu rada. Na taj način se želi pomoći posebno onim sektorima koji se suočavaju s nedostatkom radne snage. Ova zakonska mogućnost je dva puta iskorištena tijekom 2021. godine, te su od testa tržišta rada izuzeta zanimanja koja imaju manjak radnika, pa je potražnja za njima povećana i trajna na hrvatskom tržištu rada.

Ažurirane informacije o zanimanjima koja su izuzeta od testa tržišta rada redovno se objavljaju na mrežnim strancima HZZ-a⁴.

Što se tiče visokokvalificiranih radnika, visokokvalificiranom državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete za izdavanje EU Plave karte, a kako bi se olakšalo zapošljavanje i privuklo visokokvalificirane državljanine trećih zemalja, navedena kategorija izuzeta je od provođenja testa tržišta rada i dostave mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Prema podacima HZZ-a⁵, tijekom 2021. godine 2 518 poslodavaca zatražilo je provedbu testa tržišta rada za 28 838 radnika u 488 različitih zanimanja. Nakon provedenog testa tržišta rada poslodavci su dobili pozitivnu obavijest za mogućnost zapošljavanja 22 872 strana radnika.

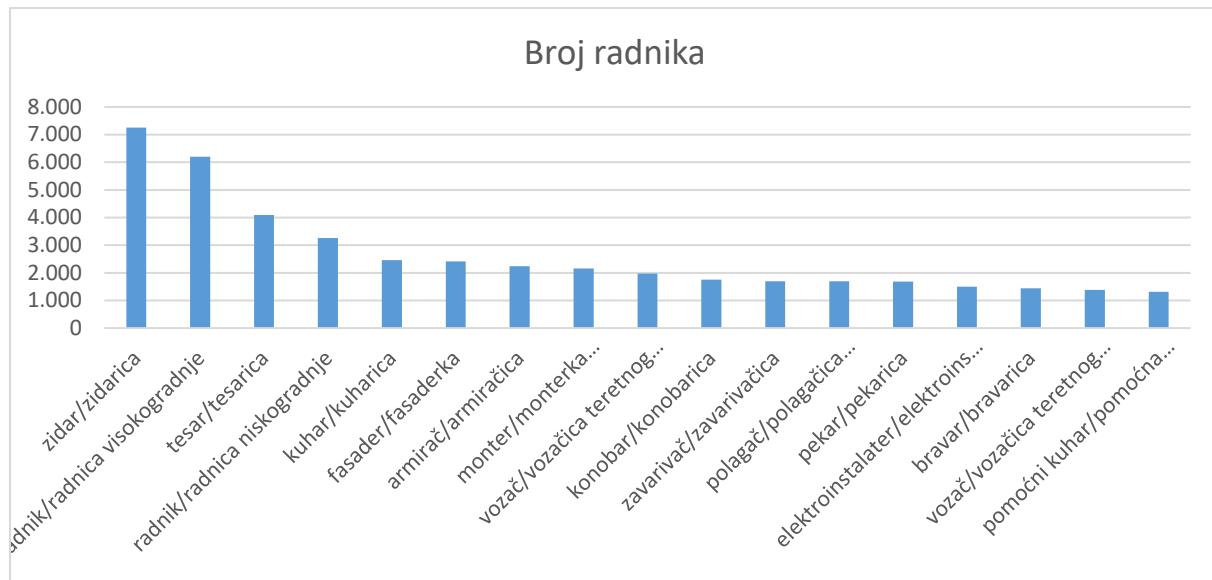

Grafikon 1 - Zanimanja za koje je izdano najviše pozitivnih obavijesti u provedbi TTR-a

Izvor: HZZ

⁴ (<https://www.hzz.hr/content/radne-dozvole/HZZ-TTR-Lista-zanimanja-Clanak-101-Iznimka-od-provedbe-TTR-260122.pdf>)

⁵ <https://www.hzz.hr/statistika/statistika-test-trzista-rada-radne.dozvole/2021/>

Grafikon 2- Najtraženija zanimanja za koje je izdano pozitivno mišljenje HZZ-a

Izvor: HZZ

Budući da je novim Zakonom uveden i uvjet pozitivnog mišljenja HZZ-a za izdavanje dozvole za boravak i rad za određenu kategoriju državljanu trećih zemalja, a prilikom čega se provjeravaju određeni preduvjeti na strani poslodavca, u istom je razdoblju zaprimljeno i obrađeno 66 917 zahtjeva za mišljenja na zahtjev za boravak i rad stranih radnika, od čega 8 754 radnika na temelju prethodno provedenog testa tržišta rada, a ostali zahtjevi su se odnosili na zanimanja za koje je Upravno vijeće Zavoda donijelo odluku da nije potrebno provoditi test tržišta rada jer je riječ o zanimanjima kojih trajno nedostaje na hrvatskom tržištu rada. Najviše pozitivnih mišljenja izdano je za zanimanja u sektorima Graditeljstva i geodezije, Turizma i ugostiteljstva te Prometa i logistike.

Budući da je novi Zakon o strancima uveo značajne promjene na području rada, za članove Hrvatske udruge poslodavaca 12. svibnja 2021. godine, održana je online radionica na temu „Zakon o strancima u primjeni”, u suradnji s predstvincima Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i Ministarstva

unutarnjih poslova. Cilj ove online radionice bilo je predstavljanje postupka testiranja tržišta rada i iznimke (poseban pregled posredovanja i upućivanja potencijalnih kandidata na posao, dogovor o prihvaćanju posla, izdavanje dozvole za boravak i rad) te predstavljanje primjera korištenja aplikacije u postupku izdavanja dozvola za boravak i rad.

3.2.2 Spajanje obitelji

Novim Zakonom o strancima olakšani su uvjeti za spajanje obitelji državljanima trećih zemalja s dozvolom za boravak i rad (određene kategorije). Prema novim odredbama, njihove obitelj mogu im se pridružiti nakon godinu dana boravka u Hrvatskoj. Vrijeme čekanja je stoga skraćeno u odnosu na prethodni Zakon o strancima koji je predviđao dvogodišnje razdoblje čekanja.

3.2.3 Ostale izmjene u Zakonu o strancima

Zakonom o strancima proširena je mogućnost stjecanja stalnog boravka za članove obitelji hrvatskih državljanu koji

mogu steći stalni boravak nakon četiri godine privremenog boravka. Ova nova kategorija omogućit će članovima obitelji hrvatskih državljana dobivanje stalnog boravka po olakšanoj proceduri.

Isto tako, mogućnost stjecanja stalnog boravka uvedena je i za pripadnike hrvatskog naroda, koji su državljeni trećih zemalja, koji mogu steći stalni boravak nakon 3 godine privremenog boravka. Ova kategorija uvedena je s ciljem omogućavanja Hrvatima bez hrvatskog državljanstva jednostavniji i brži način za dobivanje stalnog boravka i svih povezanih prava.

U cilju povećanja sigurnosti, u novom Zakonu propisano je da svi državljeni trećih zemalja koji prvi put dolaze u Republiku Hrvatsku, uz zahtjeve za privremeni boravak, trebaju priložiti i dokaz o nekažnjavanju iz matične države ili države u kojoj su boravili duže od godine dana neposredno prije dolaska u Republiku Hrvatsku.

3.3. Podzakonski propisi

3.3.1. Pravilnik o polaganju ispita iz poznavanja hrvatskoga jezika i latiničnog pisma u postupku odobrenja dugotrajnog boravišta

U rujnu 2021. godine stupio je na snagu novi Pravilnik o polaganju ispita iz poznavanja hrvatskoga jezika i latiničnog pisma u postupku odobrenja dugotrajnog boravišta⁶ (Narodne novine, broj 100/21) koji propisuje postupke i troškove polaganja ispita iz poznavanja hrvatskoga jezika i latiničnog pisma u odobrenju dugotrajnog boravišta u Republici

Hrvatskoj, te prijave i odustajanja od ispita, način provođenja ispita, ispitne rokove i obveze u svezi vođenja ispitne dokumentacije.

3.3.2. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ulasku i boravku u Republici Hrvatskoj državljana država članica Europskog gospodarskog prostora i članova njihovih obitelji

U srpnju 2021. godine donesen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ulasku i boravku u Republici Hrvatskoj državljeni država članica Europskog gospodarskog prostora i članova njihovih obitelji⁷ (Narodne novine, broj 86/21). Ovim se Pravilnikom osigurava provedba Uredbe (EU) 2019/1157 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o jačanju sigurnosti osobnih iskaznica građana Unije i boravišnih isprava koje se izdaju građanima Unije i članovima njihovih obitelji koji ostvaruju pravo na slobodno kretanje.

3.3.3. Uredba o načinu izračuna i visini sredstava za uzdržavanje državljanina treće zemlje u Republici Hrvatskoj

Vlada Republike Hrvatske donijela je 11. veljače 2021. godine Uredbu o načinu izračuna i visini sredstava za uzdržavanje državljanina treće zemlje u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 14/2021)⁸. Cilj je bio uskladiti Uredbu s četiri Direktive koje državljeni trećih zemalja obvezuju dokazivati da imaju sredstva za život tijekom boravka u zemlji domaćinu. Uredbom se propisuje način izračuna i visina minimalnih sredstava za uzdržavanje

⁶ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_09_100_1800.html

⁷ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_07_86_1596.html

⁸ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_02_14_273.html

državljanina treće zemlje u postupku odobrenja:

- privremenog boravka,
- privremenog boravka u svrhu srednjoškolskog obrazovanja,
- privremenog boravka u svrhu studiranja kao i sredstva za povratak studenta,
- privremenog boravka državljanina treće zemlje koji ima odobreno dugotrajno boravište u drugoj državi članici Europskog gospodarskog prostora i članu njegove obitelji,
- dugotrajnog boravišta.

Državljaninu treće zemlje se visina sredstava za uzdržavanje utvrđuje prema službeno objavljenom podatku tijela državne uprave nadležnog za statistiku, a odnosi se na prosječnu mjesecnu neto isplaćenu plaću u prošloj godini, po zaposlenom u pravnim osobama u Republici Hrvatskoj.

3.4. Radna eksploracija

Odluka o donošenju Nacionalnog programa za suzbijanje neprijavljenoga rada u Republici Hrvatskoj 2021. – 2024.⁹ i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog programa¹⁰ (Narodne novine, broj 20/2021.) donesena je u veljači 2021. godine. Usvajanjem dokumenta propisana je obveza provedbe 14 mjera, u okviru kojih je predviđeno 27 aktivnosti. Isto tako, razvijene su politike kako bi se uhvatilo u koštac s radnom eksploracijom na nacionalnoj razini (uključujući državljanje trećih zemalja). Smatra se da je to vrlo važna Odluka jer se radi o višegodišnjem nacionalnom programu koji odražava hrvatsku politiku prema neprijavljenom radu, uključujući državljanje trećih zemalja koji rade na taj način.

3.5. Utjecaj pandemije bolesti COVID-19

Zbog specifičnosti pandemije bolesti COVID-19, tijekom 2021. godine podnošenje zahtjeva za dozvolu za boravak i rad, privremeni boravak i registracija prebivališta za državljanje država članica Europskog gospodarskog prostora i članova njihovih obitelji kao i izdavanje biometrijskih dozvola boravka bilo je prilagođeno epidemiološkim uvjetima.

3.6. Reguliranje statusa digitalnih nomada

Tijekom 2021. godine uvedena je **nova kategorija dozvole za boravak za digitalne nomade**. Ova dozvola za boravak odnosi se na državljanina treće zemlje koji je zaposlen ili obavlja poslove putem komunikacijske tehnologije za tvrtku ili vlastitu tvrtku koja nije registrirana u Republici Hrvatskoj, a ne obavlja poslove i ne pruža usluge poslodavcima u Republici Hrvatskoj.

Sukladno tome, u 2021. godini donesene su izmjene i dopune Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca koji reguliraju pravo digitalnih nomada na zdravstvenu zaštitu. Ove izmjene i dopune omogućuju digitalnim nomadima da ostvare svoje pravo na zdravstvenu zaštitu. Digitalni nomadi nisu obvezni prijaviti se na obvezno zdravstveno osiguranje te su obvezni sami snositi troškove korištenja zdravstvene zaštite u zdravstvenoj ustanovi, odnosno kod zdravstvenog radnika privatne prakse ili drugog pružatelja zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj.

Što se tiče izmjena hrvatskog poreznog zakonodavstva vezanih za digitalne nomade; prihodi temeljeni na stečenom

⁹ [Odluka o donošenju Nacionalnog programa za suzbijanje neprijavljenoga rada u Republici](#)

[Hrvatskoj 2021. – 2024. i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog programa \(nn.hr\)](#)

¹⁰ [26.11.Prijedlog Akcijskog plana.pdf \(gov.hr\)](#)

statusu digitalnog nomada oslobođeni su poreza i obveze poreznog izvještavanja u Republici Hrvatskoj.

3.7. Konferencija o budućnosti Europe

Dana 24. rujna 2021. godine održana je **Konferencija o budućnosti Europe** u organizaciji Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske. Cilj ove konferencije bio je staviti fokus na **novu inicijativu Partnerstva za talente**, predloženu u sklopu novog Pakta o migracijama i azilu, kao i na jačanje zakonodavnog okvira o EU **Plavoj karti**, te **drugim inicijativama koje se odnose na zakonite migracije** (npr. **koncept digitalnih nomada**). Konferencija je bila prilika za razmjenu mišljenja o tome mogu li nove inicijative Europske unije i suvremenim pristupi tržištu rada biti rješenje za trenutne izazove s kojima se suočava Europska unija u vezi s nezakonitim migracijama.

4. MEĐUNARODNA ZAŠTITA

4.1. Statistički podaci o međunarodnoj zaštiti u 2021. godini

Na stranicama Ministarstva unutarnjih poslova kontinuirano se objavljaju statistike o tražiteljima i korisnicima međunarodne zaštite. Statistički pokazatelji tražitelja međunarodne zaštite prema državljanstvu i spolu za razdoblje 01.01.-31.12.2021. godine bilježe da je u Republici Hrvatskoj u 2021. godini evidentirano ukupno 3 039 tražitelja međunarodne zaštite. Prema dostupnim podacima, najzastupljenije zemlje podrijetla tražitelja međunarodne zaštite u Republici Hrvatskoj tijekom 2021. godine su Afganistan (1 849), Turska (246), Irak (225), Iran (190) te Pakistan (106).¹¹

U odnosu na prošlogodišnje podatke evidentno je da se broj tražitelja međunarodne zaštite povećao za 57,3% te da se uz značajne promjene u ukupnom broju zahtjeva za međunarodnu zaštitu, javljaju i promjene u samom udjelu zemalja podrijetla tražitelja međunarodne zaštite. Trend povećavanja broja tražitelja podrijetlom iz Afganistana zabilježen u 2020. godini nastavio se i tijekom 2021. godine kada je broj udvostručen. Broj tražitelja podrijetlom iz Turske se više nego udvostručio u odnosu na 2020. godinu te je riječ o najčešćoj zemlji podrijetla tražitelja za međunarodnu zaštitu nakon Afganistana. Također, moguće je primijetiti da se broj tražitelja podrijetlom iz Iraka prepolovio, dok se broj tražitelja podrijetlom iz Irana udvostručio u odnosu na 2020. godinu.

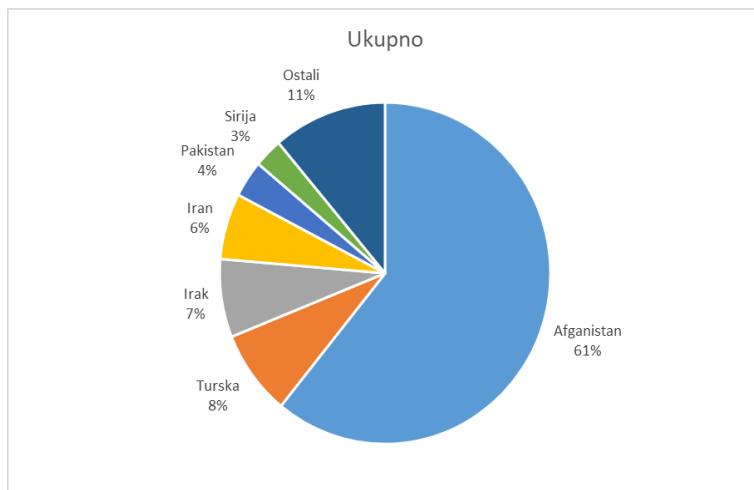
U predmetnom razdoblju je ukupno odobreno 68 zahtjeva za međunarodnu zaštitu te je u svih 68 slučaja odobren status azila.

Tablica 1 - Broj tražitelja međunarodne zaštite u 2021. godini

Zemlja podrijetla	M	Ž	UKUPNO
AFGANISTAN	1010	839	1.849
TURSKA	203	43	246
IRAK	122	103	225
IRAN	100	90	190
PAKISTAN	94	12	106
SIRIJA	56	28	84
BANGLADEŠ	67	2	69
KUBA	29	27	56
MAROKO	27	3	30
BEZ DRŽAVLJANSTVA	15	12	27
TUNIS	14	8	22
EGIPAT	19		19
ALŽIR	11	4	15
INDIJA	10	2	12
NEPAL	1	7	8
PALESTINA	5	3	8
RUSKA FEDERACIJA	5	3	8
KINA	7		7
SRBIJA	4	3	7
ALBANIJA	6		6
ERITREJA	3	3	6
GAMBIIJA	4	2	6
CRNA GORA	2	2	4
SAD	2	2	4
SOMALIJA	1	3	4
BOSNA I HERCEGOVINA	2		2
GVINEJA	1	1	2
KOSOVO	2		2
NIGERIJA	2		2
BURUNDI	1		1
DR KONGO	1		1
ETIOPIJA	1		1
JORDAN		1	1
KAMERUN		1	1
KIRGISTAN		1	1
LIBANON	1		1
SLOVAČKA	1		1
SLOVENIJA	1		1
ŠRI LANKA		1	1
UJEDINJENI ARAPSKI EMIRATI	1		1
UZBEKISTAN	1		1
VENEZUELA	1		1
UKUPNO	1 833	1 206	3 039

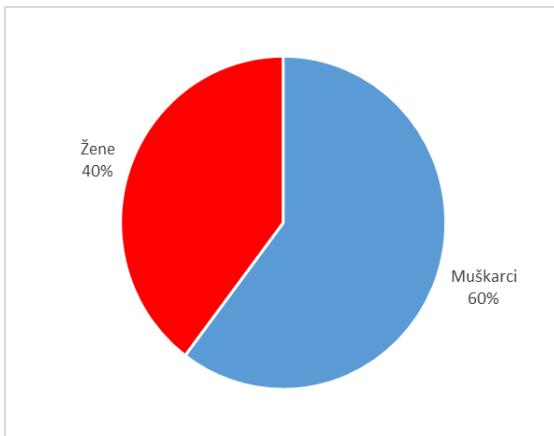
Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske

¹¹ Microsoft Word - web statistike 2021 Q4.docx
(gov.hr)

Grafikon 3 – Struktura tražitelja međunarodne zaštite prema državljanstvu

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

Grafikon 4 – Struktura tražitelja međunarodne zaštite prema spolu

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

4.2. Zakonodavni razvoji na području međunarodne zaštite u Republici Hrvatskoj

Tijekom 2021. godine pokrenut je postupak izrade Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o

međunarodnoj i privremenoj zaštiti. Izmjene Zakona predložene su kako bi se odredbe nacionalnog zakonodavnog okvira međunarodne zaštite uskladile s europskim zakonodavnim okvirom, te kako bi se istovremeno poboljšala i pojednostavila primjena Zakona u praksi. Riječ je o

značajnom razvoju na nacionalnoj razini budući da predmetni akt regulira međunarodnu i privremenu zaštitu u Republici Hrvatskoj.

4.3. Prihvat i smještaj tražitelja međunarodne zaštite u kontekstu bolesti uzrokovane COVID-19 tijekom 2021. godine

Implementacija prikladnih epidemioloških mjera u cilju sprječavanja širenja bolesti uzrokovane COVID-19 uspostavljene tijekom 2020. godine, nastavile su se primjenjivati i tijekom 2021. godine u skladu s promjenama epidemioloških okolnosti i preporuka. Zaštita djelatnika u prihvatilištima i sprječavanja potencijalnog širenja bolesti uzrokovane COVID-19 među tražiteljima međunarodne zaštite nastavili su biti jedan od prioriteta tijekom 2021. godine.

Ministarstvo unutarnjih poslova je među prvim državama članicama pružilo mogućnost cijepljenja protiv COVID-19 za sve zainteresirane tražitelje međunarodne zaštite u Republici Hrvatskoj. Cijepljenje je započelo u srpnju 2021. godine, te su organizirana dva jednodnevna cijepljenja u prihvatilištu u Zagrebu, a od kolovoza organiziran je i prijevoz tražitelja do javnih zdravstvenih ustanova i asistencija prevoditelja kod cijepljenja.

Od 3 039 osoba koje su izrazile namjeru za podnošenjem zahtjeva za međunarodnu zaštitu u 2021. godini, 2 797 osoba prošle su izolaciju ili samoizolaciju u prihvatilištu u Zagrebu.

Krajem 2021. godine, Međunarodna organizacija za migracije (dalje u tekstu IOM) je u suradnji sa stručnjacima iz područja epidemiologije organizirala obuku policijskih službenika granične policije na temu uočavanja zaraznih bolesti kod migranata, odgovora na njihove zdravstvene potrebe i izazove tijekom

migracije uključujući izazove kod bolesti COVID-19. IOM je započeo sa izradom informativnih materijala o cijepljenju protiv bolesti COVID-19 namijenjenih migrantima, koji će biti dostupni korisnicima u Prihvatilištima za tražitelje međunarodne zaštite te Prihvatalnim centrima za strance Ježevo, Trilj, Tovarnik početkom 2022. godine.

4.4. Pristup postupku međunarodne zaštite

Epidemija COVID-19 nije imala utjecaja na ostvarivanje prava pristupa sustavu međunarodne zaštite u Republici Hrvatskoj, te se obrada zahtjeva za međunarodnu zaštitu odvijala kontinuirano tijekom 2021. godine, u skladu s epidemiološkim mjerama na snazi. Tomu svjedoči i broj od ukupno 3039 izraženih namjera u 2021. godini, što je najveći broj od uspostave sustava azila u Republici Hrvatskoj.

4.5. Dublinski postupak

Na području dublinskog postupka nije došlo do značajnih zakonodavnih izmjena, no posljedice epidemioloških mjera su utjecale na provedbu dublinskog postupka. Tako su dublinski transferi suspendirani (dolazni i odlazni) zbog okolnosti izazvanih pandemijom bolesti COVID-19. Od lipnja 2021. godine ponovno se nastavilo izvršavati dolazne i odlazne transfere. Međutim, transferi su izvršavani u ograničenom obliku budući da se prilikom izvršavanja uzimala u obzir epidemiološka situacija i svrshodnost transfera u skladu sa zdravstvenim/epidemiološkim okolnostima.

Transferi su prihvaćani za maksimalno tri osobe po danu (ili jedna obitelj, neovisno o broju članova obitelji), osobe u transferu morale su posjedovati negativan PCR test koji nije bio stariji od 48 sati prethodno

transferu (isključujući djecu ispod sedam godina), te je primjenjivana obaveza 14-dnevne karantene po dolasku u Republiku Hrvatsku.

Implementacija navedenih mjera tijekom 2021. godine imala je svrhu osigurati provedbu dublinskog postupka u sigurnim uvjetima. U odnosu na spajanje obitelji, praksa provedbe transfera ostala je ista, odnosno sva su se spajanja obitelji prioritizirala, posebice kad su u pitanju maloljetnici bez pratnje.

Od 1. lipnja 2021. godine, kada je ukinuta suspenzija nad provođenjem dublinskih transfera, u Republiku Hrvatsku su transferirane ukupno 54 osobe i to iz: Austrije (7), Belgije (1), Finske (1), Njemačke (28), Norveške (1), Rumunjske (1), Slovenije (1) te Švicarske (14).

Iz Republike Hrvatske u druge države članice Europske unije transferirane su tri osobe i to u Belgiju (1), Rumunjsku (1) i Sloveniju (1).

4.6. Pristup informacijama i pružanje pravne pomoći

U 2021. godini ažuriran je dokument Informacije za tražitelje međunarodne zaštite o njihovim pravima, obvezama i postupku odobrenja međunarodne zaštite putem kojega službenici Ministarstva unutarnjih poslova, usmeno i pismeno, informiraju tražitelje međunarodne zaštite o svim bitnim informacijama, kontakt podacima, pravima i obavezama tražitelja tijekom postupka međunarodne zaštite u Republici Hrvatskoj. Također je ažuriran tekst i izgled obrasca pod nazivom Naknadni zahtjev.

Važno je istaknuti da su se tijekom 2021. godine pripremali letci za tražitelje međunarodne zaštite. Letci sadržavaju informacije o odredbama paragrafa 1. članka 4. Dublin III uredbe, a planiraju se

pripremiti i letci s općenitim informacijama, kao i posebni letci namijenjeni maloljetnicima bez pratnje. Opći letak sadrži informacije o primjeni EU Uredbe broj 603/2013, odnosno svrhu procesuiranja podataka tražitelja međunarodne zaštite kroz EURODAC bazu. Svrha letaka je učinkovito pružanje informacija svim tražiteljima međunarodne zaštite, s posebnim naglaskom na informiranje maloljetnika bez pratnje.

Uz navedeno, radi kvalitetnije komunikacije pokrenut je i postupak izrade letka Prihvatališta za tražitelje međunarodne zaštite u Zagrebu kojemu je cilj pomoći tražiteljima u snalaženju u dnevnim životnim aktivnostima i poštivanju pravila ponašanja u objektu te je planirana digitalna prezentacija važnih informacija.

Projekt „Besplatna pravna pomoć u postupku odobrenja međunarodne zaštite“ provodi se od 9. srpnja 2020. godine te je financiran sredstvima iz Fonda za azil, migracije i integraciju Europske unije (dalje u tekstu AMIF).

U rujnu 2021. godine pokrenut je postupak javnog natječaja za financiranje projekta pružanje pravnog savjetovanja u postupku odobrenja međunarodne zaštite koji se financira iz AMIF-a. Cilj projekta je osigurati besplatno pravno savjetovanje tražiteljima međunarodne zaštite tijekom prvostupanjskog postupka za odobrenje međunarodne zaštite čime se štite prava i interesi tražitelja međunarodne zaštite te osigurava pravično vođenje postupka. Ostale projektne aktivnosti predviđaju pružanje pravnog savjetovanja maloljetnicima bez pratnje i njihovim skrbnicima u centrima za socijalnu skrb te ustanovama u kojima su smješteni maloljetnici bez pratnje, tiskanje informativnih materijala i brošura o načinima i uvjetima ostvarivanja prava na pravno savjetovanje te izradu mobilne aplikacije s osnovnim podacima o uvjetima i načinima ostvarivanja prava u postupku međunarodne zaštite.

Pristup prihvatilištima i prihvatnim centrima za strance je bio ograničen zbog epidemioloških mjera, pa je IOM prilagodio aktivnosti informiranja i savjetovanja u vezi s programom dobrovoljnog povratka. Unutar prihvatilišta za tražitelje međunarodne zaštite je omogućen dovoljan broj informativnih višejezičnih plakata i letaka kojima se potencijalni korisnici upućuju na IOM u slučaju želje za dobrovoljnim povratkom. Potencijalnim korisnicima također je na raspolaganju internetska stranica www.avrr.hr s relevantnim informacijama na osam jezika.

4.7. Unaprjeđenje uvjeta prihvata i smještaja tražitelja međunarodne zaštite

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske sustavno unapređuje sustav međunarodne zaštite, kako kroz uvjete prihvata i smještaja, jačanje mreže prevoditelja i kvalitete socijalnih usluga, tako i kroz opremanje i edukaciju službenika.

Tijekom 2021. godine provodili su se projekti obnove i povećanja smještajnih kapaciteta prihvatilišta za tražitelje međunarodne zaštite u Zagrebu i Kutini.

Od početka listopada 2021. godine, zbog početka građevinskih radova na uređenju objekta iz projekta „Uređenje Prihvatilišta za tražitelje međunarodne zaštite u Kutini“, tražitelji međunarodne zaštite smještaju se isključivo u Prihvatilište za tražitelje međunarodne zaštite u Zagrebu, čime su ukupni smještajni kapaciteti bili privremeno smanjeni za 100 mjesta.

Projekt „Uređenje Prihvatilišta za tražitelje međunarodne zaštite u Zagrebu“, u postupku je izrade tehničke dokumentacije. Nastavljeno je i s provođenjem projekta „Pomoći u održavanju adekvatne razine smještaja u prihvatilištima za tražitelje azila“, kojim se sufinanciraju režijski troškovi smještaja tražitelja u objektu.

Uz navedene projekte, u 2021. godini započelo je i provođenje projekta „Nabava opreme za potrebe Službe za prihvat i smještaj tražitelja međunarodne zaštite i Službe za međunarodnu zaštitu – NOP2“. Pored nabave opreme, ovim projektom financiraju se i troškovi tiskanja letaka za tražitelje međunarodne zaštite u 7 jezičnih varijanti na: hrvatskom, engleskom, francuskom, arapskom, turskom, farsi i urdu jeziku. Letci sadrže detaljnije informacije za tražitelje međunarodne zaštite o tome što je dublinski postupak, informacije za tražitelje međunarodne zaštite koji su već u postupku, informacije za maloljetnike, informacije za CAT 2 i informacije za CAT 3.

„Povećanje smještajnih kapaciteta Prihvatilišta za tražitelje međunarodne zaštite u Zagrebu“, projekt je čija je svrha opremanje prihvatilišta i poboljšanje kvalitete života tražitelja, kao i uvjeta rada službenika, te osiguranje dodatnih smještajnih kapaciteta Prihvatilišta za tražitelje međunarodne zaštite u Zagrebu.

Iz fonda AMIF financira se projekt „RECORD - razvoj, implementacija i održavanje aplikacije za potrebe međunarodne zaštite“. Cilj projekta je razvoj i implementacija nove informatičke aplikacije koja će omogućiti povećanje kvalitete u prikupljanju, vođenju, obradi, nadzoru te izvještavanju o podacima iz područja međunarodne zaštite.

4.8. Jačanje kapaciteta i međunarodna suradnja na području međunarodne zaštite

U svrhu kontinuiranog jačanja administrativnih kapaciteta, službenici Ministarstva unutarnjih poslova sudjelovali su u nizu edukacija, radionica, misija, obuka, konferencija, sastanaka i okruglih stolova.,

Službenici Službe za prihvat i smještaj tražitelja međunarodne zaštite sudjelovali su na edukativnim radionicama „E – učenje o Zakonu o općem upravnom postupku“, „Program izobrazbe za prevenciju rodno uvjetovanog nasilja za muške izbjeglice i migrante u sklopu programa FOMEN – Focus on Men: Gender Based Violence Prevention Work with Male Migrants“, „Edukacija, osnaživanje, integracija – inspiracija!“. Zatim na webinarima u organizaciji EMN-a : „Digitalisation and artificial intelligence in migration management“, „Young migrants in transition to adulthood“, „Access to housing and education for children in migration: challenges and good practices“, „Detecting and protecting vulnerable migrants“, te webinarji Europskog potpornog ureda za azil – dalje u tekstu EASO) – „Management in the context of reception“, „Reception of vulnerable persons, identification of vulnerability and provision of initial support“, „Remote personal interviews and innovation of the registration processes“, „Train-the-trainer on the reception of vulnerable persons“, „Information provision and communication with asylum seekers“ i „Interpreting in the asylum context“.

Službenici su sudjelovali i u radu online fokus grupe „Zlouporaba droga i drugih opojnih sredstava ovisnosti kod migranata“ kojoj je cilj bio utvrditi stanje u vezi problematike zlouporabe droga, lijekova i ostalih sredstava ovisnosti među migrantskom populacijom, a jedna službenica aktivno je sudjelovala kao članica EASO Radne skupine u radionici „Info Provision Toolbox Reception“. Usprkos otežanim okolnostima uzrokovanih pandemijom, službenici Službe za prihvat i smještaj tražitelja međunarodne zaštite sudjelovali su kao stručnjaci države članice na EASO misijama na Malti i Cipru.

U okviru Programa dodjele bespovratnih sredstava za hitnu pomoć (dalje u tekstu EMAS), projekta „Jačanje aktivnosti

granične kontrole na hrvatskom dijelu vanjske granice zbog migracijskog pritiska, provedena je obuka multiplikatora na temu „Uzimanje otisaka na Eurodac radnim stanicama“. Na edukacijama je sudjelovalo ukupno 40 polaznika. Na taj način nastavljena je kontinuirana edukacija policijskih službenika o primjeni Uredbe (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. godine o uspostavi sustava „Eurodac“ za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013.

U studenom 2021. godine u organizaciji Ureda visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (dalje u tekstu UNHCR), organizirana je radionica o kvaliteti prvostupanjskih odluka Ministarstva unutarnjih poslova. Na radionici su sudjelovali predstavnici UNHCR-a, predstavnici Hrvatskog pravnog centra (dalje u tekstu HPC) te službenici Službe za međunarodnu zaštitu. Cilj organiziranja ove radionice bila je rasprava o postupku i analizi donošenja rješenja Ministarstva unutarnjih poslova u svrhu poboljšanja i kvalitete donošenja odluka. U organizaciji UNHCR-a održana je online edukacija „Interviewing Learning Programme“ u kojoj je sudjelovalo 14 službenika s ciljem unaprjeđenje tehnika i vještina saslušanja. Službenici Službe za međunarodnu zaštitu su tijekom 2021. godine sudjelovali na brojnim EASO webinarima; „Sexual orientation, gender and gender identity“, „Joint Specialist Meeting of Iraq COI Specialist Network and Exclusion Network focusing on terrorism issues in Iraq“, „Current humanitarian and security situation and the Rafah border crossing“, „Country Guidance Network meeting on Country Guidance: Nigeria“, „EASO Module Management in the Asylum Context“, „Country Guidance Network meeting: Country Guidance: Afghanistan“, „Thematic meeting on country of nationality verification“, „Query Portal Training Session for Asylum Processes Network NCPs“, „EASO's

Certification and Accreditation Working Group meeting”, „EASO Module Identification on potential Exclusion cases” i drugi.

Na Policijskoj akademiji održana je edukacija na temu „Ljudska prava migranata i tražitelja azila (međunarodni, europski i domaći standardi)“.

Unutar Službe za međunarodnu zaštitu održane su dvije nacionalne obuke u sklopu EASO trening kurikuluma : „End of protection „ i „COI“, tijekom travnja i srpnja 2021. godine.

Predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova, sudjelovali su na konferenciji Digitalne inovacije i efikasnost azilnih procedura, u organizaciji EASO-a, GDISC-a i IGC-a, u Valletti, na Malti.

U kontekstu jačanja kapaciteta izrađen je i interni dokument - Hodogram za voditelje postupka međunarodne zaštite koji na jednom mjestu sadrži sve procedure i postupke koje se odnose na vođenje upravnog postupka u predmetima odobrenja međunarodne zaštite.

4.9. Prihvati afganistanskih izbjeglica

U 2021. godini Republika Hrvatska je iskazala solidarnost te je u vremenskom razdoblju od kolovoza do kraja prosinca 2021. godine primila ukupno 41 državljanina Afganistana i članove njihovih obitelji.

Svim osobama osiguran je smještaj i sva pomoć i materijalni uvjeti prihvata za vrijeme postupka odobrenja međunarodne zaštite. Po odobrenju međunarodne zaštite pružena im je individualna pomoć i podrška pri prvim i najvažnijim integracijskim koracima, kako bi što brže i uspešnije postali punopravni članovi društva. U suradnji sa Središnjim državnim uredom za obnovu i stambeno zbrinjavanje te drugim

relevantnim tijelima, evakuirani afganistanski državljeni vrlo su brzo smješteni u odgovarajuće stambene jedinice.

4.10. Psihosocijalna podrška i zdravstvena zaštita tražitelja međunarodne zaštite

U 2021. godini 591 osobi pružena je psihološka podrška i savjetovanje.

Nastavljeno je s programom podrške tražiteljima međunarodne zaštite temeljem suradnje Hrvatskog Crvenog križa s Ministarstvom unutarnjih poslova putem projekta „Socijalne usluge i psihosocijalna podrška tražiteljima međunarodne zaštite“, a osnovna područja rada u prihvatištima bila su pružanje psihosocijalne i praktične podrške te pomoći tražiteljima međunarodne zaštite, identificiranje ranjivih skupina te planiranje rada prilagođenog njihovim specifičnim potrebama, asistencija pri pristupu zdravstvenim uslugama i osiguravanje specijalističkih zdravstvenih pregleda prema uputi liječnika. Pružena je podrška za 1 179 tražitelja međunarodne zaštite te je osiguran pristup zdravstvenim uslugama za 1 196 tražitelja međunarodne zaštite. Također, obavljene su 1 603 zdravstvene konzultacije liječnika opće prakse i ostvareno je ukupno 588 prijevoza ili pratnji za 310 tražitelja do javnih zdravstvenih ustanova radi specijalističko-konzilijskih i dijagnostičkih pregleda. U svrhu cijepljenja protiv bolesti uzrokovane COVID-19, osigurana su 53 prijevoza i pratnje tražiteljima do javnozdravstvenih ustanova.

Hrvatski Crveni križ (dalje u tekstu HCK) surađivao je na području zdravstvene zaštite s organizacijom „Médecins du Monde ASBL - Dokters van de Wereld VZW kroz projekt „5P - Prevencija bolesti, Promidžba i zaštita zdravlja, Psihološka podrška, Pristup i Pomoć u zdravstvenoj skribi za tražitelje međunarodne zaštite“. Tako je

njihova suradnja tijekom 2021. godine rezultirala i brigom za 58 trudnih tražiteljica međunarodne zaštite. MDM - BELGIQUE tim, u suradnji s Domom zdravlja Zagreb - Centar, pružao im je cjelokupnu skrb kroz pratnje u Kliniku za ženske bolesti i porode Kliničkog bolničkog centra Zagreb ili u Kliničku bolnicu „Sveti Duh“.

5. MALOLJETNICI BEZ PRATNJE I DRUGE RANJIVE SKUPINE

5.1. Statistički podaci o maloljetnoj djeci u postupku međunarodne zaštite

Ukupan broj maloljetnih tražitelja međunarodne zaštite 2021. godine u Republici Hrvatskoj bio je 1 310, a 195 su bili maloljetna djeca bez pravnje (među njima 174 dječaka i 21 djevojčica). Međunarodna zaštita tijekom 2021. godine odobrena je za 36 maloljetnih tražitelja međunarodne zaštite od čega je dvoje maloljetnika bez pravnje.

5.2. Meduresorna suradnja u svrhu zaštite maloljetnika bez pravnje i drugih ranjivih skupina u postupku međunarodne zaštite

U svrhu unaprjeđenja prakse i poboljšanja u sustavu azila i migracija tijekom 2021. godine, vezano uz primjenu Protokola o postupanju prema djeci bez pravnje, Ministarstvo unutarnjih poslova je međuresornom suradnjom i razmjenom informacija između Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, u kolovozu 2021. godine donijelo Uputu o postupanju prema djeci bez pravnje. Cilj je bio operativno definirati uloge i odgovornosti svih aktera u postupanju sukladno Protokolu o postupanju prema djeci bez pravnje. Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, kao tijelo odgovorno za postupanja s tražiteljima međunarodne zaštite, sustavno komunicira sa svim vladinim i nevladinim organizacijama i svakodnevno rješava aktualne izazove po pitanju maloljetnika bez pravnje.

U okviru intenzivne suradnje Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike i Ministarstva unutarnjih poslova, centrima za socijalnu skrb i

policajskim postajama upućene su zajedničke upute o postupanju prema djeci bez pravnje s naglaskom na postupanje prilikom sumnje na starosnu dob djeteta, imenovanje posebnih skrbnika i postupak spajanja obitelji kada su djeca bez pravnje i njihovi roditelji u Republiku Hrvatsku došli u različitim vremenskim razdobljima. Jednako tako, navedenom uputom ukazano je da se posebna pažnja treba obratiti mogućim indikatorima trgovanja ljudima – djecom, u kojem slučaju su svi dionici u procesu dužni obavijestiti tijela nadležna za trgovanje ljudima.

U okviru dublinskog postupka sukladno Uredbi 604/2013, provodi se i postupak spajanja maloljetnika bez pravnje - tražitelja međunarodne zaštite sa članovima obitelji koji se nalaze na području jedne od zemalja EU. Naglasak je stavljen na suradnju s posebnim skrbnicima maloljetnih tražitelja međunarodne zaštite bez pravnje te je nastavno na usvojeni Standardni operativni postupak „Provedba dublinskog postupka s djecom bez pravnje - tražiteljima međunarodne zaštite u suradnji s posebnim skrbnicima“ održano više radnih sastanaka s predstvincima Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Tijekom 2021. godine, započeto je sa više postupaka spajanja maloljetnika bez pravnje sa članovima obitelji u državama članicama EU te su uspješno provedena spajanja u dva slučaja.

S obzirom na nove izazove u suradnji s državama članicama u kontekstu provedbe postupka spajanja maloljetnika bez pravnje – tražitelja međunarodne zaštite, ostvarena je aktivna suradnja s drugim tijelima državne uprave, udrugama te međunarodnim organizacijama. Naime, tijekom 2021. godine zatražena je provedba DNK analiza od strane države članice kojoj je upućen dokumentirani zahtjev za spajanje članova obitelji.

Također, uspostavljeni su i kontakti sa stručnjacima iz područja medicinskog ispitivanja starosne dobi. Međutim, tijekom

godine nije proveden niti jedan postupak medicinskog utvrđivanja starosne dobi zbog samovoljnog napuštanja smještaja i Republike Hrvatske od strane maloljetnih tražitelja međunarodne zaštite tijekom trajanja postupka odobrenja međunarodne zaštite.

Od travnja 2021. godine primjenjuje se Standardni operativni postupak u slučaju seksualno i rodno uvjetovanog nasilja u prihvatilištima za tražitelje/tražiteljice međunarodne zaštite. Standardni operativni postupak razvijen je u suradnji Ministarstva unutarnjih poslova s UNHCR-om, IOM-om, MDM-om, HPC-om, Isusovačkom službom za izbjeglice (dalje u tekstu JRS) i Društvom za psihološku pomoć. Izradom i stupanjem na snagu uspostavljen je jasan i učinkovit sustav upućivanja prema nacionalnom mehanizmu za žene i muškarce koji su preživjeli seksualno i rodno uvjetovano nasilje, a koji su smješteni u prihvatilištima za tražitelje međunarodne zaštite. Predmetni standardni operativni postupak sadrži postupke, uloge, i odgovornosti pružatelja usluga koji su uključeni u prevenciju i zaštitu od seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, a koji će se koristiti u skladu s postojećim nacionalnim protokolima, primjenjujući pristup koji uvažava individualne okolnosti žrtava nasilja.

5.3. Integracija maloljetnih tražitelja međunarodne zaštite i maloljetnih osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom

Pružanje podrške maloljetnoj djeci u integraciji u hrvatsko društvo nastavljeno je putem osiguranog prava na obrazovanje, a usprkos izazovima pandemije i kratkog prosječnog boravka u prihvatilištima, pokrenuto je 116 postupaka za uključenje maloljetnih tražitelja u obrazovni sustav, a 45 maloljetnika uključeno je u obrazovni sustav tijekom 2021. godine.

5.4. Pristup informacijama maloljetnih tražitelja međunarodne zaštite

Pravo na informacije i pravno savjetovanje osigurano je i provedbom projekata besplatne pravne pomoći i savjetovanja tijekom 2021. godine, u kojima je poseban fokus stavljen upravo na pružanje pravne podrške maloljetnicima bez pratnje i njihovim posebnim skrbnicima u postupku međunarodne zaštite, a na lokacijama smještaja maloljetnika bez pratnje.

6. INTEGRACIJA

6.1 Stalno povjerenstvo za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo

Sjednica Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo održana je 12. studenoga 2021. godine. Na sjednici je donesen Poslovnik o radu Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo. Sukladno dosadašnjoj praksi, predstavljena su ključna postignuća i izazovi u području pružanja zajamčenih usluga osobama kojima je odobrena međunarodna zaštita te zakonodavne, regulatorne i projektne novosti vezano uz integraciju državljana trećih zemalja. Povjerenstvu su prezentirani podaci o dinamici odobravanja međunarodne zaštite tijekom 2021. godine, a nastavno na pandemiju bolesti COVID-19, kao i o statusu provedbe programa solidarnosti u kojima Republika Hrvatska sudjeluje, a koji se tiču prihvata i integracije državljana trećih zemalja koji ispunjavaju uvjete za odobrenje međunarodne zaštite.

Nadalje, predstavljen je Nacrt Nacionalnog programa AMIF-a za razdoblje od 2021. do 2027. godine te Nacrt Akcijskog plana Grada Zagreba za integraciju tražitelja međunarodne zaštite i osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita za 2022. godinu. Nacrt akcijskog plana Grada Zagreba za integraciju osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita za razdoblje od 2021. do 2022. godine izrađen je u okviru projekta „**Connection - CONNEcting Cities Towards Integration action**”, u kojem sudjeluje Grad Zagreb. Dokument je bio u javnoj raspravi do 15. srpnja 2021. godine.¹²

6.2. Integracijski projekti i aktivnosti financirani sredstvima AMIF-a

6.2.1. INCLuDE – Međuresorna suradnja u osnaživanju državljana trećih zemalja

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina izradio je informativnu videografiku¹³ sa svrhom podizanja svijesti o važnosti uspješne integracije osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita. Izrada videografike dio je projekta „**INCLuDE – Međuresorna suradnja u osnaživanju državljana trećih zemalja**“, sufinanciranog sredstvima AMIF-a čiji je cilj jačanje preduvjeta za socijalnu uključenost državljana trećih zemalja s naglaskom na osobe kojima je odobrena međunarodna zaštita u Republici Hrvatskoj. Cilj je videografike promicanje prihvaćanja i uključivanja u društvo državljana trećih zemalja koji traže međunarodnu zaštitu te onih kojima je odobrena, putem preglednog i sažetog prikaza njihovih prava i obveza te izazova s kojima se na tom putu susreću.

U mjesecu travnju 2021. godine, u okviru ovog projekta imenovani su članovi Savjetodavne skupine državljana trećih zemalja i osoba migrantskog porijekla. Cilj osnivanja navedene skupine je osnaživanje državljana trećih zemalja kroz edukacije o pravima i obvezama, jačanje njihove perspektive u doprinosu poboljšanja integracijskih politika te uključivanje u kreiranje, implementaciju i evaluaciju integracijskih politika i strategija.

Kao dio aktivnosti projekta INCLuDE-Međuresorna suradnja u osnaživanju državljana trećih zemalja, u sklopu Human Rights Film Festivala, 8. prosinca 2021. godine, održan je okrugli stol „**Uključivanje žena izbjeglica u društvo: prilike i izazovi**“ s ciljem predstavljanja ključnih izazova u integraciji žena

¹² Gradska skupština Grada Zagreba donijela je na 7. sjednici, 27. siječnja 2022. Akcijski plan Grada Zagreba za integraciju tražitelja međunarodne

zaštite i osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita za 2022. godinu.

¹³ https://youtu.be/qayHJ_QCIOQ

migrantskog porijekla s naglaskom na žene kojima je odobrena međunarodna zaštita.

6.2.2. „Integracija azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u hrvatsko društvo, obrazovanje i priprema za uključivanje u tržište rada“

U okviru projekta „**Integracija azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u hrvatsko društvo, obrazovanje i priprema za uključivanje u tržište rada**“ tijekom 2021. godine ukupno je organizirano: sedam tečajeva hrvatskog jezika i kulture (pet u trajanju od 70 sati s ukupno 40 prijavljenih korisnika i dva u trajanju od 210 sati s ukupno 42 korisnika); prevedeno je ukupno 12 svjedodžbi/diploma za 10 korisnika; jedan je korisnik uključen u program nastavka obrazovanja/osposobljavanja.

Program učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo¹⁴ pripremljen je za tisak te je dostupan na internetskoj stranici Ministarstva znanosti i obrazovanja.

6.2.3. Mobilna aplikacija „Re(Settle) in Croatia”

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske izradilo je besplatnu mobilnu aplikaciju „**Re(Settle) in Croatia**”, u sklopu projekta „**Uspostava mehanizma preseljenja**”, financiranog iz AMIF-a. Aplikacija je kreirana s ciljem osiguranja bržeg i jednostavnijeg pristupa informacijama i smjernicama za osobe koje u Republiku Hrvatsku dolaze po programu preseljenja, a kojima se odobrava međunarodna zaštita.

Slika 1 - Prikaz mobilne aplikacije ReSettle in Croatia

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske

¹⁴<https://mzo.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Obrazovanje/Azilanti//Program%20ucenja%20hrvatskoga%20jezika%20povijesti%20i%20kulture%20>

za%20azilante%20i%20strance%20-%
%20radi%20uključivanja%20u%20hrvatsko%20drus-
tvo.pdf

Aplikacija sadrži korisne podatke i načine ostvarivanja pojedinih prava propisanih Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (Narodne novine, broj 70/15, 127/17) koji su jednaki za sve osobe koje su stekle status međunarodne zaštite u Republici Hrvatskoj. Tako su sva zakonom propisana prava pojedinačno razrađena te je pojašnjen postupak njihovog ostvarivanja, uz praktične detalje, primjerice važne telefonske brojeve, izgled iskaznice te kontakte zdravstvenih ustanova. Kroz podrubriku naziva „Svakodnevni život“ pojašnjeni su obrasci ponašanja u situacijama u kojima se osobe mogu naći prilikom svakodnevnog funkcioniranja, od javnog prijevoza, vožnje automobilom, kupnje namirnica, mobilne telefonije, slanja pošiljaka i transfera novca, konvertera valuta te aktualnosti vezano uz koronavirus. Također, nude se informacije o svim potrebnim koracima za osobe iz programa preseljenja te o pravima koje osobe stječu po odobrenju međunarodne zaštite, načinima ostvarivanja tih prava te obvezama u Republici Hrvatskoj.

Posebnost aplikacije je i audio rječnik hrvatskog jezika za riječi ili osnovne rečenice ukucane na arapskom, kurdskom ili engleskom jeziku.

Slika 2 – Letci za osobe s odobrenom međunarodnom zaštitom

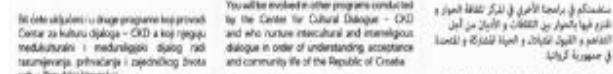
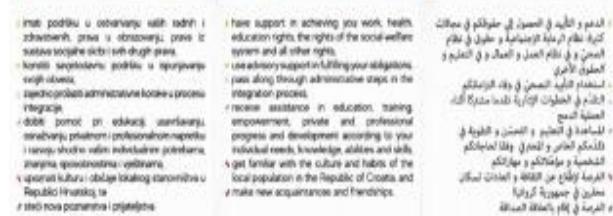
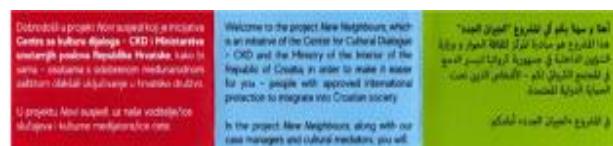
Izvor: Centar za kulturu dijaloga

6.2.4. Projekt „Novi susjedi – uključivanje osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom u hrvatsko društvo“

Tijekom 2021. godine Centar za kulturu dijaloga je kao provedbeni partner Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske nastavio s provedbom projekta **„Novi susjedi – uključivanje osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom u hrvatsko društvo“** (projekt sufinanciran iz AMIF-a). Tijekom 2021. godine kroz projekt se redovno pružala pomoć na individualnoj razini za 126 osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom smještenih u Zagrebu, Sisku, Karlovcu, Rijeci, Viškovu i Maruševcu.

Centar za kulturu dijaloga tiskao je letke za osobe s odobrenom međunarodnom zaštitom na četiri jezika: hrvatski, engleski, arapski i farsi.

Povodom Svjetskog dana izbjeglica, 17. lipnja 2021. godine, u okviru projekta „Novi susjedi – uključivanje osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom u hrvatsko društvo“, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske i Centar za kulturu dijaloga, organizirali su Dan otvorenih vrata Novih susjeda koji je bio

mjesto i vrijeme susreta i dijaloga lokalnog stanovništva i novih susjeda.

U svibnju 2021. godine, Centar za kulturu dijaloga bio je dijelom zajedničke inicijative u programu zapošljavanja osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom u poslovnom objektu IKEA u Zagrebu.

6.2.5. Projekt „Osnaživanjem stručnjaka do uspješne integracije azilanata”

Hrvatska udruga socijalnih radnika u partnerstvu s Centrom za socijalnu skrb Split i uz podršku Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike je u razdoblju od 9. kolovoza 2019. godine do 9. kolovoza 2021. godine provela projekt pod nazivom „**Osnaživanjem stručnjaka do uspješne integracije azilanata**“ financiran sredstvima AMIF-a. U okviru projekta Hrvatska udruga socijalnih radnika izdala je priručnik za socijalne radnike, druge stručnjake i suradnike centara za socijalnu skrb „Uloga socijalne skrbi u procesu integracije osoba s međunarodnom zaštitom“ čime se pridonosi osnaživanju kompetencija stručnih radnika zaposlenih u centrima za socijalnu skrb za rad s osobama s odobrenom međunarodnom zaštitom. Opći cilj projekta je bio usmjeren na osiguranje uspješne integracije osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom u život zajednice i ravnopravran pristup pravima i uslugama u skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi i Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti te najvišim europskim standardima.

6.3. Socijalna integracija i integracija na tržište rada (projekti i aktivnosti financirani sredstvima Europskog socijalnog fonda)

6.3.1. Projekti u okviru Poziva: Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – faza 1

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Republike Hrvatske objavilo je Poziv: Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – faza 1, sufinanciranog iz Europskog socijalnog fonda. Tijekom 2021. godine u okviru navedenog Poziva provodila su se tri projekta usmjerena na socijalnu integraciju.

Projekt „**Integrativna podrška djeci bez pratnje**“ s provedbom je počeo u svibnju 2020. godine u trajanju od dvije godine. Provodi ga HCK u partnerstvu s gradskim društvima Crvenog križa Siska, Osijeka, Splita i Karlovca te HPC-om. Glavni cilj projekta je povećati socijalnu uključenost 120 djece bez pratnje kroz uključivanje u izvaninstitucionalne aktivnosti, širenjem njihove socijalne mreže i vršnjačku potporu, kao i kroz jačanje kapaciteta lokalne zajednice i umrežavanje svih dionika za pružanje potpore djeci bez pratnje te uspostava sustava lako dostupne i specijalizirane stručne pomoći posebnim skrbnicima i stručnjacima u ustanovama gdje su djeca bez pratnje smještena. Također, projektom su predviđene edukacije 130 stručnjaka za stjecanje adekvatnih kompetencija u radu. Tijekom 2021. godine mobilni tim HCK bio je u stalnom kontaktu sa svim ustanovama socijalne skrbi u kojima borave djeca bez pratnje. U sklopu posjeta izrađena je inicijalna procjena potreba i individualni plan rada za djecu bez pratnje te je pružena profesionalna podrška za stručne djelatnike koji rade s djecom bez pratnje. U projekt je je bilo uključeno 103 djece te je educirano 65 stručnjaka. U Centru za pružanje usluga u zajednici Lipik u ožujku 2021. godine održana je radionica za stručnjake, skrbnike i odgojitelje navedene ustanove. U srpnju

2021. održana je online edukacija za stručnjake u ustanovama u kojima su smještena djeca bez pratnje, zatim u nadležnim centrima za socijalnu skrbi kao i gradskim društvima Crvenog križa koji su uključeni u projektne aktivnosti. Također, u srpnju iste godine u Prihvatalištu za tražitelje međunarodne zaštite u Zagrebu održana je edukacija za stručnjake Ministarstva unutarnjih poslova i Hrvatskog Crvenog križa koji svakodnevno rade s djecom bez pratnje.

Projekt „**Izgradnja sustavne i sveobuhvatne podrške osobama pod međunarodnom zaštitom razvojem uključivih socijalnih usluga**“ s provedbom je počeo u svibnju 2020. godine u trajanju od dvije godine, a provodi ga HCK u partnerstvu s gradskim društvima Crvenog križa Zadra, Slavonskog Broda, Siska i Karlovca te Hrvatskim zavodom za zapošljavanje. Cilj projekta je povećanje socijalne uključenosti za najmanje 350 osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom – obitelji i samaca, na području Zagreba, Slavonskog Broda, Zadra i ostalim područjima Republike Hrvatske gdje su korisnici smješteni. Korisnicima će se osigurati psihosocijalna i savjetodavna pomoć, edukacije za stjecanje socijalnih i životnih vještina i osposobljavanje za uključivanje u tržište rada. Razvit će se veći broj novih usluga za integraciju korisnika za čije pružanje će se sposobiti 100 stručnjaka – djelatnika i volontera, uključujući novi volonterski program za podršku integraciji. Tijekom 2021. nastavljeno je pružanje podrške osobama pod međunarodnom zaštitom. Za sve nove korisnike se provela procjena potreba i izrada individualnog plana, provedena su savjetovanja te upućivanje na razgovor s poslodavcem. Pružana je podrška za korisnike u sklopu programa integracije, održan je grupni sastanak s poslodavcem te su provođene grupne aktivnosti i radionice s djecom osnovnoškolske dobi. Aktivnostima projekta obuhvaćeno je 194 osoba s odobrenom međunarodnom

zaštitom, a u sklopu projekta educirano je 13 stručnjaka. U travnju 2021. je u HCK-u održana dvodnevna edukativna radionica na temu Migracije i integracija osoba pod međunarodnom zaštitom za volontere i organizatore volontiranja – djelatnike i volontere partnerskih organizacija i koordinatora volontiranja.

Projekt „**Živjeti s nama**“ s provedbom je počeo u travnju 2020. godine, traje dvije godine, a provodi ga DKolektiv – organizacija za društveni razvoj u partnerstvu s Gradskim društvom Crvenog križa Osijek, Udrugom za kreativni razvoj – Slap, Informativno pravnim centrom te gradovima Osijekom i Slavonskim Brodom. Svrlja projekta je stvoriti uvjete i pripremiti lokalne zajednice za integraciju osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom osiguravanjem socijalne podrške kroz volonterske programe u Osijeku, Slavonskom Brodu i Prihvatalište za tražitelje međunarodne zaštite u Kutini, zatim jačanjem uloge i kapaciteta lokalne zajednice za planiranje i provedbu integracije kroz osnaživanje i povezivanje stručnjaka iz neprofitnih organizacija/pružatelja socijalnih usluga, te senzibilizacijom građana za probleme i potrebe osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom kao i njihovo međusobno upoznavanje i povezivanje kao preduvjet mirnog suživota i kvalitete života u zajednici. Tijekom 2021. odvijale su se aktivnosti pripreme za provedbu socijalne podrške osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom na području Sisačko-moslavačke županije, aktivnosti osmišljavanja volonterskog programa za podršku kroz razmjenu iskustava između partnerskih organizacija te aktivnosti osnaživanja uloge lokalne zajednice za lokalne integracijske procese. Održano je 6 savjetovanja i radnih sastanaka s različitim dionicima, odnosno pružateljima socijalnih usluga. Edukacijama je obuhvaćeno 13 stručnjaka, a održan je i inkluzivni kamp u Požeškom Markovcu koji je okupio osobe s odobrenom međunarodnom zaštitom,

predstavnike lokalne zajednice (građane i volontere) te sudionike iz partnerskih i suradničkih organizacija.

6.3.2. Projekt u okviru Poziva „Podrška socijalnom uključivanju i zapošljavanju marginaliziranih skupina“

U listopadu 2021. godine završio je dvogodišnji projekt „**Edukacijom do bolje integracije azilanata**“. Provodila ga je Inicijativa Centar za edukaciju uz partnere JRS i Obrtničko učilište. Cilj projekta je povećanje zapošljivosti azilanata kroz razvoj i provedbu programa jezične i kulturološke integracije, individualno mentorstvo i provedbu programa stručne osposobljenosti za jednostavna zanimanja u sektoru turizma i ugostiteljstva u kojem postoji nedostatak radne snage. U okviru projekta održavane su motivacijske radionice, programi učenja engleskog jezika te programi stručnog osposobljavanja za jednostavne poslove u sektoru turizma i ugostiteljstva. U okviru projekta u osposobljavanjima je sudjelovalo 29 azilanata, izrađena su 33 individualna plana za azilante te je razvijen program jezične i kulturološke integracije azilanata.

6.4. Smanjenje i prevencija socijalne isključenosti

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike je sufinanciralo projekte usmjerene socijalnom uključivanju osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom iz državnog proračuna, iz dijela prihoda od igara na sreću. U okviru Poziva za prijavu projekata usmjerenih smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti te socijalnom uključivanju i integraciji socijalno osjetljivih skupina za 2019/2020. provodilo se šest projekata. dok se u programskom razdoblju za 2021/2022. godinu, provodilo osam programa.

6.4.1. Projekti iz programskog razdoblja za 2019/2020. godinu

1. Organizacija status M, projekt: „**Uključeni i aktivni!**“ - Cilj projekta je informiranje o osnovnom i zakonskom okviru Republike Hrvatske u svrhu poboljšanja inkluzije i ostvarivanja prava osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom. Kroz ciklus radionica radilo se na unaprjeđenju znanja i socijalnih vještina te se poticalo na aktivno sudjelovanje u zajednicama. Održane su 22 radionice, na kojima je sudjelovalo ukupno 184 korisnika, u dobi od 20 do 45 godina, porijeklom iz Sirije, Irana, Obale Bjelokosti, Turske, Afganistana, Iraka, Senegala. Na radionicama su upoznati s temama roda, rodnih normi, rodno uvjetovanog nasilja, ženskih prava i aktivnog sudjelovanja u društvu, zdravih životnih stilova, integracije izbjeglica, tržišta rada, visokog obrazovanja te mjerama integracije.

2. Projekt građanskih prava Sisak provodio je projekt „**Pružanje potpore osobama pod međunarodnom zaštitom za njihovo uključivanje u život lokalne zajednice i tržište rada**“. Ciljevi projekta su pomoći obiteljima s odobrenom međunarodnom zaštitom u integraciji u sve segmente života lokalnih zajednica u Sisku i Karlovcu te njihova priprema za pristup tržištu rada, susbijanju predrasuda i interkulturnom razumijevanju. Osigurana je stalna podršku za 20 obitelji i 84 direktna korisnika koji su sudjelovali na četiri radionice s ciljem povezivanja i stvaranja socijalnih veza u zajednici uz aktivno sudjelovanje osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom. Osmišljena je brošura za osobe pod međunarodnom zaštitom koja sadrži na jednom mjestu sve bitne informacije o zdravstvenom osiguranju, obrazovanju, zapošljavanju, stambenom zbrinjavanju i druge relevantne informacije. Brošura se planira prevesti na arapski, a zatim tiskati i distribuirati na terenu korisnicima.

3. Rehabilitacijski centar za stres i traumu, projekt: „**Živim Emancipirano Neovisno i Aktivno**“. Ciljevi projekta su smanjenje socijalne isključenosti i poboljšanje kvalitete života žena kojima je odobrena međunarodna zaštita u Republici Hrvatskoj kroz aktivno sudjelovanje u obrazovnim i društvenim aktivnostima, povećanje razine samopouzdanja i unapređenje mentalnog zdravlja kao i senzibilizacije lokalnih zajednica za pitanja integracije žena s odobrenom međunarodnom zaštitom. Projektom je bilo obuhvaćeno 25 žena koje dolaze iz Sirije, Palestine i Iraka kroz sudjelovanje na 10 interkulturalnih radionica i drugih aktivnosti individualne i grupne psihosocijalne podrške. Šest korisnica projekta je zaposleno u kompaniji IKEA u programu plaćene prakse.

4. Građanska inicijativa "MOJ GRAD SISAK", projekt: „**SuPER - susreti podrške, edukacije i rada**“. Ciljevi projekta su organiziranje socijalnih aktivnosti za osobe kojima je odobrena međunarodna zaštita, njihova emocionalna osnaženost te izgradnja kvalitetnijeg i sigurnijeg života u sadašnjosti. Udruga je provodila edukativne tribine u svrhu učenja i informiranja te prevencije stigmatizacije i predrasuda na kojima su sudjelovale 73 osobe pod međunarodnom zaštitom. Održano je 10 webinara, tematskih „razgovaraonica“ s ciljem stvaranja dijaloga, socijalnih veza i odnosa.

5. Centar za žene žrtve rata, projekt: „**Socijalno uključivanje i integracija žena s odobrenom međunarodnom zaštitom u zajednicu**“. Ciljevi projekta su smanjenje socijalne isključenosti i integracija žena s odobrenom međunarodnom zaštitom u zajednicu, pružanje podrške u procesu integracije putem kulturne medijacije, edukacija o kulturnoj medijaciji, upoznavanju s kulturom, običajima, pravilima i propisima te razvijanjem komunikacijskih i socijalnih vještina kao i vještina prilikom traženja posla. Održano je 60 različitih edukacija i radionica za žene s

odobrenom međunarodnom zaštitom. Posredovalo se u kontaktima sa institucijama, pružena je praktična pomoć kroz upute, osiguralo se tumačenje i prijevod pri komunikaciji s različitim tijelima vlasti i službama nadležnim za status azilanata kao i zdravstvenim institucijama. Projektom je bilo obuhvaćeno 18 žena s odobrenom međunarodnom zaštitom i 10 predstavnica organizacija civilnog društva koje pružaju pomoći i podršku izbjeglicama i osobama s odobrenom međunarodnom zaštitom.

6. Društvo za psihološku pomoć, projekt: „**Razvoj psihosocijalne podrške djeci i obiteljima pod međunarodnom zaštitom**“. Cilj projekta je doprinijeti stvaranju kvalitetnih uvjeta potrebnih za integraciju osoba pod međunarodnom zaštitom kroz osnaživanje stručnjaka koji rade s djecom s odobrenom međunarodnom zaštitom te pružanje psihološke podrške odraslima, naročito roditeljima, djeci i mladima. Projektom je obuhvaćeno šest korisnika kojima je pružena psihosocijalna podrška djeci i mladima pod međunarodnom zaštitom kroz dvodnevnu edukaciju te usluge savjetovališta u okviru četiri planirana sata grupne supervizije radi međusobnog učenja i dijeljenja iskustava.

6.4.2. Programi iz programskog razdoblja za 2021/2022. godinu

1. Društvo za psihološku pomoć, program: „**Učimo zajedno! – podrška djeci i obiteljima s odobrenom međunarodnom zaštitom u integraciji u zajednicu**“. Program je usmjeren pružanju psihološke podrške osobama pod međunarodnom zaštitom (djeca, mlati, odrasli, obitelji), podrške u učenju i integraciji, osnaživanju i educiranju stručnog školskog osoblja, nastavnika i volontera (budućih pomagačkih stručnjaka) koji rade s djecom s odobrenom međunarodnom zaštitom kroz edukaciju o specifičnostima rada s djecom pod međunarodnom zaštitom.

2. Centar za mirovne studije program: **Uključi me lokalno, pridonosi povećanju socijalne uključenosti i integraciji u život zajednice osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom.** Program obuhvaća provedbu edukacijskih radionica za građane Republike Hrvatske kroz program Interkulturnih medijatora za dionike u lokalnim zajednicama, te edukacijske radionice za osobe s odobrenom međunarodnom zaštitom kroz edukaciju razvoja komunikacijskih vještina te edukaciju osnaživanja za svijet rada. Program obuhvaća i provedbu javnih događaja u Zagrebu i Osijeku, te poticanje dodatnih javnih događaja u drugim lokalnim sredinama suradnjom projektnih partnera s članicama Koordinacije za integraciju, kako bi javnost bila osviještena o važnosti integracije te otvorenija prema osobama s odobrenom međunarodnom zaštitom.

3. Projekt građanskih prava Sisak, program: TIP: „**Tolerancija ispred predrasuda**“ koji ima osnovni cilj pomoći i podržati osobe s odobrenom međunarodnom zaštitom u integraciji u sve segmente života lokalnih zajednica u Sisku, Kutini i Karlovcu, kao i pripremiti osobe pod međunarodnom zaštitom za pristup na tržiste rada, samostalnom životu u zajednici, kao i doprinijeti povezivanju i stvaranju pozitivnih socijalnih veza te suzbijanju predrasuda.

4. Građanska inicijativa „Moj grad Sisak“, program: „**SMS – svi mi skupa**“, nastoji doprinijeti povećanju socijalne uključenosti i integraciji u život zajednice ranjivih socijalno osjetljivih skupina odnosno smanjiti i prevenirati socijalnu isključenost – osoba pod međunarodnom zaštitom, osoba bez državljanstva i drugih iz ove kategorije, putem zajedničkih susreta s općom populacijom u svrhu upoznavanja, te kako bi se međusobno oslobodili predrasuda i zajedno kvalitetno i sigurno živjeli u lokalnoj zajednici.

5. Rehabilitacijski centar za stres i traumu, program: „**NOVO LICE ZAJEDNICE - podrška socijalnom i radnom uključivanju azilanta**“. Opći cilj programa je podržati socijalno uključivanje osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom u lokalnu zajednicu i hrvatsko društvo. Specifični ciljevi su individualni kapaciteti i resursi osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom za odgovoran odnos prema socijalnom i radnom uključivanju ojačani i interkulturne kompetencije i uvažavanje različitosti kod osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom i pripadnika lokalne zajednice povećani.

6. Centar za žene žrtve rata, program: **Podrška socijalnom uključivanju i integraciji žena s odobrenom međunarodnom zaštitom u zajednicu**, kojim se pruža podrška ženama s odobrenom međunarodnom zaštitom u procesu integracije u zajednicu putem psihosocijalne, savjetodavne, pravne pomoći i podrške, posredovanja kod institucija, učenja hrvatskog jezika, upoznavanja s hrvatskom kulturom, običajima i propisima te unapređenjem komunikacijskih i socijalnih vještina, vještina pisanja zamolbi i životopisa, te putem unapređenja suradnje s organizacijama i institucijama.

7. JRS program: „**MUZA – Migranti U Zajednici**“. Cilj projekta je doprinijeti kvalitetnom socijalnom uključivanju, jačanju kapaciteta te poboljšanju društveno-ekonomske situacije osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom u Republici Hrvatskoj te društveno-ekonomsko-kulturnom razvoju društva i sustava integracije u Republici Hrvatskoj.

8. Bez granica, program: „**GET TOGETHER**“ – uključivanje osoba pod međunarodnom zaštitom u zajednicu kroz mentorstvo i razvoj mekih i životnih vještina u novoj sredini. Kroz ovaj projekt, želi se stvoriti dugoročni program mentorstva i neformalnog učenja mekih

vještina za mlade izbjeglice kako bismo ih aktivno uključili u zajednicu, stvorili priliku za samostalan život i lakše uključili na tržište rada.

6.5. Priručnik Integracija izbjeglica u hrvatsko društvo

U okviru projekta „**Pravna podrška u sustavu azila**“ koji provodi HPC izrađen je priručnik "Integracija izbjeglica u hrvatsko društvo: pravno uređenje i ostvarivanje u praksi", na hrvatskom¹⁵ i engleskom jeziku¹⁶.

Priručnik je namijenjen svima koji pružaju izravnu pomoć i podršku osobama kojima je odobrena međunarodna zaštita u Hrvatskoj, ali i svim drugim akterima u području integracije takvih osoba, te sadrži šest radova.

6.6. Novootvorene kuće za integraciju

Dana 1. listopada 2021. godine, Žarko Katić, državni tajnik za imigraciju, državljanstvo i upravne poslove Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, otvorio je **Kuću nade Baptističke crkve Zagreb - Malešnica**. Kuća nade je preuređena i novoopremljena zgrada bivše policijske ispostave u Gajnicama, kako bi bila mjesto susreta i suradnje, pružanja pomoći i podrške marginaliziranim i ranjivim društvenim skupinama, djeci, mladima i generaciji treće životne dobi. Kuća nade predstavlja primjer uspješne suradnje državnog tijela, lokalne zajednice i vjerske organizacije.

U gradu Sisku je u ožujku 2021. godine **otvoren Centar za integraciju stranaca**. Nositelj projekta je nevladina organizacija Projekt građanskih prava Sisak, a centar će pružati stalnu pomoć kroz objedinjene pravne, psihosocijalne i ostale usluge

osobama bez državljanstva, tražiteljima međunarodne zaštite, osobama koje su dobile međunarodnu zaštitu u Republici Hrvatskoj i drugima.

6.7. Pregled podataka osoba pod međunarodnom zaštitom pri Hrvatskom zavodu zapošljavanje

Prilikom ulaska u evidenciju nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, osobe pod međunarodnom zaštitom izjednačene su u svojim pravima i obvezama s hrvatskim državljanima pri traženju zaposlenja. Kako bi se postigla njihova uspješna integracija na tržište rada, savjetnici za zapošljavanje, kroz intenzivan rad s osobama, upućuju ih na slobodna radna mjesta, uključuju u mjere aktivne politike zapošljavanja i ostale aktivnosti.

Nepoznavanje hrvatskog ili/i engleskog jezika te niska motivacija kod dijela korisnika, kako za učenje hrvatskog jezika, tako i za uključivanje u druge programe koji mogu podići razinu zapošljivosti, glavne su prepreke boljoj integraciji na tržište rada i društvo u cjelini.

Unatoč tome što je i 2021. godine bila obilježena pandemijom COVID-a 19, prema svim statističkim pokazateljima zabilježeno je uspješno zapošljavanje osoba pod međunarodnom zaštitom.

Na dan 31. prosinca 2021. godine u evidenciji nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje nalazilo se 105 osoba iz navedenih kategorija (od toga 51 žena), od čega 88 osoba sa statusom azilanata (od toga 41 žena), osam osoba pod supsidijarnom zaštitom (od toga tri žene), sedam članova obitelji osobe pod međunarodnom zaštitom (od toga šest žena) i dva tražitelja međunarodne zaštite s pravom na rad (od toga jedna žena).

¹⁵<https://emn.gov.hr/UserDocsImages/vijesti/Integracija-izbjeglica-u-hrvatsko-drustvo.pdf>

¹⁶https://emn.gov.hr/UserDocsImages/vijesti/Integracija-izbjeglica%20u%20hrvatsko%20dru%C5%A1to_ENG.pdf

U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine u aktivnost individualnog savjetovanja uključeno je 46 osoba navedenih statusa, od čega 40 osoba sa statusom azilanata, četiri osobe pod supsidijarnom zaštitom, jedan član obitelji osobe pod međunarodnom zaštitom te jedan tražitelj međunarodne zaštite.

Osobe pod međunarodnom zaštitom također su uključene i u mjere aktivne politike zapošljavanja upravo s ciljem uspješnije i brže integracije na tržište rada. Tijekom 2021. godine, u mjere aktivne politike zapošljavanja ukupno je uključeno šest nezaposlenih osoba u statusu azilanta.

6.8. Mjere integracije hrvatske dijaspore

6.8.1. Mjere integracije u inozemstvu

Komunikacijska jezična kompetencija jedna je od ključnih kompetencija za prijenos i stjecanje znanja, vještina, sposobnosti, stavova i vrijednosti te je temelj obrazovanja i uspješne prilagodbe. Kako bi se pripadnicima hrvatske dijaspore omogućilo da dobiju osnovnu jezičnu izobrazbu i prije dolaska u Hrvatsku, Središnji ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske u suradnji sa Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu osigurava besplatne online tečajeve hrvatskog jezika A1.HR i A2.HR. U 2021. godini tečajevima je pristupilo 10 554 korisnika, na E-tečaju A1 razine s engleskim sučeljem pristupilo je 7 292 polaznika, sa španjolskim sučeljem 2 261 polaznik. Polaznici tečajeva dolaze iz 116 država sa šest kontinenata, a najviše posjeta ostvareno je iz SAD-a, Brazila, Argentine, Kanade i Australije. E-tečaju A2 razine s engleskim sučeljem pristupilo je 825 polaznika, sa španjolskim sučeljem 176 polaznika, a polaznici su iz 65 država sa pet kontinenata, a najviše je posjeta iz SAD-a, Australije, Brazila, Čilea i Argentine.

Pri donošenju odluke o povratku odnosno useljenju u Republiku Hrvatsku važno je imati saznanja o svim područjima životnih interesa i očekivanom željenom cilju, stoga je Središnji ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske putem novog komunikacijsko-informacijskog kanala, dvojezične platforme e-Građani po prvi puta osigurao dostupnost informacija putem zasebne kategorije/rubrike HRVATI IZVAN RH. Sadržaj za Hrvate izvan Republike Hrvatske obuhvaća zasebna područja kao što su Hrvati u Bosni i Hercegovini, Hrvatski iseljenici i njihovi potomci, Hrvatska nacionalna manjina u Europi, Gospodarsko povezivanje i ulaganje te područje Povratak u Hrvatsku gdje su dostupne informacije u svezi planiranja povratka, informacije od interesa u svim životnim područjima u Hrvatskoj te informacije o savjetodavnoj i individualnoj podršci povratnicima koju pruža Ured dobrodošlice. Kao novi komunikacijski kanal, rubrika HRVATI IZVAN RH u prvih devet mjeseci u 2021. godini bilježi nešto manje od 100 000 posjeta.

Uključivanje svih dionika u stvaranje poticajnih uvjeta za povratak hrvatskih iseljenika i potomaka hrvatskih iseljenika važna je aktivnost Središnjeg ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, koja je definirana Strategijom o odnosima Republike Hrvatske sa Hrvatima izvan Republike Hrvatske i Zakonom o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske.

6.8.2. Integracijske mjere u Republici Hrvatskoj

SDUHIRH je u 2021. godini uspješno provodio i integracijske programe kao što su Program učenja hrvatskog jezika u Republici Hrvatskoj, projekt - Posebna upisna kvota za pripadnike hrvatske nacionalne manjine i hrvatskog iseljeništva, Program stipendiranja pripadnika hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske i Program potpore u integraciji putem Ureda dobrodošlice.

Temeljem Odluke o dodjeli stipendija studentima - pripadnicima hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske za akademsku godinu 2020./2021. dodijeljeno je 500 stipendija pripadnicima hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske od čega 100 stipendija za studente koji studiraju u Republici Hrvatskoj.

Stupanjem na snagu novog Zakona o strancima od 1. siječnja 2021. godine po prvi put su propisane odredbe koje se odnose na reguliranje statusa pripadnicima hrvatskog naroda koji imaju strano državljanstvo te se uz prilaganje Potvrde Središnjeg državnog ureda, omogućuje reguliranje privremenog boravka iz humanitarnih razloga odnosno stalnog boravka. U izvještajnom razdoblju SDUHIRH je izdao 134 potvrde pripadnicima hrvatskog naroda sa stranim državljanstvom i/ili bez državljanstva u svrhu reguliranja privremenog boravka u Republici Hrvatskoj. Nakon odobrenja privremenog boravka povratnici iz hrvatskog iseljeništva mogu pristupiti tržištu rada bez potrebe ishođenja dozvole za boravak i rad što uvelike doprinosi poboljšanju njihove integracije u hrvatsko društvo, a nakon odobrenja stalnog boravka ostvaruju pravo na rad i samozapošljavanje, stručno usavršavanje, obrazovanje i studentske stipendije, socijalnu skrb, doplatak za djecu, porezne olakšice, pristupu tržišta roba i usluga.

SDUHIRH je u 2021. godini potpisao Sporazum o suradnji sa Hrvatskom udrugom poslodavaca, kojim je iskazana spremnost za suradnju na aktivnostima kojima se pridonosi unaprjeđenju poticajnog društvenog i gospodarskog okruženja s naglaskom na važnosti povezivanja iseljenika s tržištem rada. Na temelju analiza upita, potreba kao i iskustva u radu s hrvatskim povratnicima/useljenicima iz hrvatskog iseljeništva u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje u mjerama aktivne politike zapošljavanja prepoznati su i povratnici iz hrvatskog iseljeništva te su u 2021. godini tri osobe koristile mjeru osposobljavanja na radnom mjestu. U svrhu zapošljavanja/osposobljavanja putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Ured dobrodošlice izdaje Potvrde o ispunjavanju uvjeta za kategoriju korisnika ciljane mjeru za hrvatske povratnike/useljenike iz hrvatskog iseljeništva.

SDUHRIH je financijski podržao te osigurao projekt „SIDRO – podrška Strancima u Integraciji u hrvatsko DRuštvo“ koji je proveden u suradnji s Isusovačkom službom za izbjeglice. Također, projekt „Od dolaska do ostanka: udruženja i umrežavanje kao oblik integracije Hrvata izvan Republike Hrvatske u hrvatsko društvo“ provodio se u suradnji s Fakultetom hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, Institutom za migracije i narodnosti te drugim ustanovama.

Uslijed nastavka pandemije COVID-19, SDUHIRH provodio je i dodatne aktivnosti u suradnji sa drugim institucijama (Studentski centar Sveučilišta u Zagrebu, Ured za zdravstvo Grada Zagreba, Medicinski fakultet Zagreb, hrvatski zavod za javno zdravstvo) radi osiguranja liječničkih pregleda, karantene, cijepljenja te prijepisa cijepljenja i ishođenja EU digitalne COVID potvrde.

7. DRŽAVLJANSTVO I BEZDRŽAVLJANSTVO

7.1. Stjecanje državljanstva - zakonodavne izmjene

U listopadu 2021. godine, novi Pravilnik o načinu i postupku davanja svečane prisege („Narodne novine“ broj 108/2021)¹⁷ je stupio na snagu. Pravilnikom se propisuje način i postupak davanja svečane prisege osobe koja stječe hrvatsko državljanstvo prirođenjem.

Nadalje, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu (Narodne novine, broj 138/21)¹⁸ donesen je u prosincu 2021. godine, a stupio je na snagu 1. siječnja 2022. godine.

7.2. Bezdržavljanstvo

Predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske su i u 2021. godini provodili aktivnosti vezane uz pitanja bezdržavljanstva. Sudjelovali su na sastancima s predstvincima UNHCR-a te radnim sastancima sa predstvincima nevladine humanitarne organizacije Projekt građanskih prava Sisak na temu bezdržavljanstva.

U svibnju 2021. godine službenica Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske sudjelovala je na on-line seminaru o bezdržavljanstvu u San Remu, a u rujnu na virtualnom događanju obilježavanja 60. obljetnice Konvencije o smanjenju slučajeva bezdržavljanstva iz 1961. godine. Tijekom mjeseca rujna, listopada i studenog 2021. godine, na radionicama o bezdržavljanstvu u organizaciji UNHCR-a, sudjelovali su službenici Policijske uprave primorsko-goranske, Policijske uprave istarske i Policijske uprave brodsko-posavske.

Predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske sudjelovali su na virtualnoj Konferenciji koju je organizirao UNHCR-a 29. studenog 2021. godine povodom obilježavanja 60 godina od stupanja na snagu Konvencije o smanjenju slučajeva osoba bez državljanstva iz 1961. godine i deset godina od pristupa Republike Hrvatske navedenoj Konvenciji.

Nevladina organizacija Projekt građanskih prava Sisak, kao implementacijski partner UNHCR-a kontinuirano pruža besplatnu pravnu pomoć osobama bez državljanstva i onima u riziku od gubitka državljanstva na području cijele Republike Hrvatske putem glavnog ureda udruge u Sisku te svojih kontakt točki.

U okviru pružanja besplatne pravne pomoći u 2021. godini 458 korisnika primila su 877 pravna savjeta u različitim pravnim područjima.

Projekt građanskih prava Sisak osnovao je koordinaciju koja se sastoji od svih relevantnih dionika (UNHCR, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ured pučke pravobraniteljice, Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Centri za socijalnu skrb, Crveni križ, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, itd.).

U ožujku 2021. godine, objavljen je Indeks bezdržavljanstva¹⁹. Projekt građanskih prava Sisak sudjelovao je u izradi ovog dokumenta u partnerstvu s Informativno pravnim centrom Slavonski Brod. Republika Hrvatska nalazi se među 24 zemlje za koje je Europska mreža za bezdržavljanstvo izradila Indeks bezdržavljanstva. Indeks bezdržavljanstva pokazuje kako pojedina zemlja štiti osobe bez državljanstva i što radi na prevenciji i suzbijanju novih slučajeva.

¹⁷https://narodnenovine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_10_108_1890.html

¹⁸[Zakon o izmjenama Zakona o hrvatskom državljanstvu \(nn.hr\)](#)

¹⁹<https://index.statelessness.eu/country/croatia>

8. GRANICE, VIZE I SCHENGEN

8.1. Nadzor granice – utjecaj bolesti COVID-19

Radi zaštite od širenja bolesti COVID-19, Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske je i tijekom 2021. godine donosio više odluka o ograničavanju kretanja preko graničnih prijelaza Republike Hrvatske te izmjena i dopuna odluka.

Republika Hrvatska se pri donošenju odluka, a vezano uz zatvaranje vanjskih granica prema trećim zemljama, vodila dokumentima Europske komisije i Vijeća Europske unije.

poslova aktiviralo u lipnju 2020. godine. Aplikacija je dostupna na 12 jezika s čijeg govornog područja najčešće dolaze turisti u Republiku Hrvatsku.

U skladu s aplikacijom, za vrijeme turističke sezone uspostavljene su ulazne "Entercroatia" prometne trake na graničnim prijelazima Plovanija, Rupa, Macelj, Bregana, kako bi se ubrzao protok onih putnika koji su svoj dolazak najavili putem navedene aplikacije.

Mail adresa uzg.covid@mup.hr koja je uspostavljena 10. svibnja 2020. godine, a na kojoj osobe mogu dobiti relevantne informacije i saznati ispunjavaju li uvijete za ulazak u Republiku Hrvatsku, sukladno

Slika 3 – Web stranica Enter Croatia

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

Tijekom cijele 2021. godine granična kontrola se provodila sukladno preporukama i uputama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te Odlukama o privremenoj zabrani prelaska preko graničnih prijelaza Republike Hrvatske.

U 2021. godini nastavljena je upotreba aplikacije²⁰ za najavu ulaska u Republiku Hrvatsku, a koju je Ministarstvo unutarnjih

Uputama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te Odluci o privremenoj zabrani prelaska preko graničnih prijelaza Republike Hrvatske, nastavila je s radom i u 2021. godini.

²⁰ <https://entercroatia.mup.hr/>

8.2. Poboljšanje učinkovitosti nadzora vanjskih granica

Republika Hrvatska nastavila je u 2021. godini ulagati u kapacitete granične policije kao što je opremanje graničnih prijelaza, tehničku opremljenost, edukaciju i sl., kako bi učinkovito nadzirala vanjsku granicu. Pri tome se, osim nacionalnim, koristi i sredstvima AMIF-a te sredstvima ISF-a.

8.2.1. Strateški i zakonodavni okvir

Na temelju Programa Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024., izrađen je Program Ministarstva unutarnjih poslova za razdoblje 2021.-2024. u kojem je Uprava za granicu definirala svoje ciljeve, a to su:

- Provedba svih potrebnih aktivnosti vezano uz planirano stručno usavršavanje u okviru FRONTEX-a,
- Poboljšanje tehničke opremljenosti i IT kapaciteta granične policije,
- Poboljšanje infrastrukture i uvjeta smještaja u Prihvatom centru za strance te provedbe postupka udaljenja,
- Izgradnja novih infrastrukturnih objekata za potrebe granične policije.

Nadzor granice obavlja se na temelju planova za pojačani nadzor državne granice i Koncepta zaštite kopnene granice Republike Hrvatske, strateškog dokumenta hrvatske granične policije.²¹

Oba dokumenta su izrađena sukladno europskim standardima u cilju pravovremenog planiranja i poduzimanja

zajedničkih mjera i radnji za suzbijanje krijumčarenja osoba i nezakonitih migracija.

U travnju 2021. godine izrađena je Godišnja analiza rizika u kojoj su nezakoniti prelasci granice, krijumčarenje ljudi i izbjegavanje granične kontrole procijenjeni kao „VISOKI“ rizik te su sukladno potrebama i stanju sigurnosti izrađivani analitički dokumenti.

Zbog potrebe usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s EU acquisom, ali i potrebama učinkovitog nadzora državne granice, izrađeni su prijedlozi odnosno doneseni sljedeći propisi:

- Pravilnik o postupanju prema državljanima trećih zemalja (Narodne novine, broj 136/21)²¹ stupio je na snagu 11.12.2021. godine,
- Pravilnik o besplatnoj pravnoj pomoći u postupku povratka (Narodne novine, broj 132/21)²² stupio je na snagu 12.12.2021. godine,
- Pravilnik o boravku u prihvatnom centru za strance i načinu izračuna troškova prisilnog udaljenja (Narodne novine, broj 145/21)²³ stupio na snagu 6. siječnja 2022. godine te
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ulasku i boravku u Republici Hrvatskoj državljana država članica Europskog gospodarskog prostora i članova njihovih obitelji (Narodne novine, broj 86/21)²⁴ stupio je na snagu 2.8.2021. godine.

²¹ [Pravilnik o postupanju prema državljanima trećih zemalja \(nn.hr\)](#)

²² [Pravilnik o besplatnoj pravnoj pomoći u postupku povratka \(nn.hr\)](#)

²³ [Pravilnik o boravku u prihvatnom centru za strance i načinu izračuna troškova prisilnog udaljenja \(nn.hr\)](#)

²⁴ [Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ulasku i boravku u Republici Hrvatskoj državljana država članica Europskog gospodarskog prostora i članova njihovih obitelji \(nn.hr\)](#)

8.2.2. Tehničko opremanje u svrhu nadzora vanjskih granica

Granični prijelaz Svilaj opremljen je informatičkom i tehničkom opremom (računala s monitorom, čitači dokumenata i kamere za očitanje registarskih oznaka) kroz EMAS – hitna pomoć.

U 2021. godini nabavljena je sljedeća oprema za zaštitu državne granice: 505 ručnih tetra veza, 8 mobilnih termovizijskih kamera na prikolici s terenskim vozilom, 8 stacionarnih termovizijskih kamera dugog dometa, 70 specijaliziranih vozila za teško pristupačne terene te 1000 senzorskih kamera malog dometa.

Slika 4 – Vozilo za nadzor državne granice

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

Slika 5 - Kamera za nadzor državne granice

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

8.2.3. Jačanje kapaciteta granične policije

U 2021. godini tečaj granične policije završilo je 63 polaznika, dok je na ostalim provedenim obukama granične policije sudjelovalo više od 800 policijskih službenika.

Kroz dopunska stručna usavršavanja na regionalnoj razini obučeno je ukupno 544 policijskih službenika u sljedećim modulima: „EU i schengensko pravo“, „Sprečavanje zlouporabe dokumenata“, „Otkrivanje ukradenih vozila“, „Druga linija granične kontrole“, „Temeljna ljudska prava“, „Funkcionalnosti NISUDG-a“ (nacionalni informacijski sustav za upravljanje državnom granicom), „Suzbijanje trgovanja ljudima“ i „Analiza rizika“.

Posebno je vrijedno za istaknuti osposobljavanje policijskih službenika za terensku vožnju u realnim uvjetima. Obuka je provedena na službenim vozilima Ford Ranger, Toyota Land Cruiser i Suzuki Vitara, a obuku je pohađalo ukupno 95

Slika 6 - Kamera za nadzor državne granice

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

policajskih službenika granične policije. Obuka je provedena od 20. do 25. rujna 2021. godine, na području PU ličko-senjske – Lička Plješivica, a financirana je kroz EMAS.

Uz navedeno, provedene su i obuke s Carinskom upravom na temu pregled i pretraga osoba i prijevoznih sredstava (17 policajskih službenika), te ovlaštenim autoservisima na temu pregled i pretraga hibridnih i električnih vozila (11 policajskih službenika). S Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja provedena je obuka na temu „Službena kontrola invazivnih vrsta“ (35 policajskih službenika); a s Kontrolom zračne plovidbe na temu letačke operacije sustavima bespilotnih letjelica (45 policajskih službenika).

Osim nacionalnih obuka, provedene su i obuke od strane FRONTEX-a na kojima je sudjelovalo 25 polaznika iz Republike Hrvatske.

8.2.4. Sudjelovanje u zajedničkim operacijama FRONTEX-a

Republika Hrvatska je tijekom 2021. godine sudjelovala u zajedničkim operacijama FRONTEX-a kao zemlja pošiljateljica i kao zemlja domaćin. Tako je na području Republike Hrvatske implementirana zajednička operacija na graničnim prijelazima Bajakovo, Tovarnik, Karasovići, Stara Gradiška i Nova Sela.

Republika Hrvatska je također sudjelovala u zajedničkim FRONTEX-ovim operacijama u Albaniji, Grčkoj, Moldaviji, Španjolskoj, Sjevernoj Makedoniji, Bugarskoj i Crnoj Gori.

8.2.5. Pridruživanje EU sustavima za učinkovit nadzor granice

Dana 25. siječnja 2019. godine usvojena je Odluka o osnivanju radne skupine za provedbu Uredbe (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2017. o uspostavi sustava ulaska/izlaska (EES) te Odluka o osnivanju radne skupine za provedbu Uredbe (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. rujna 2018. godine o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS).

Vezano uz uspostavu EES sustava, tijekom 2021. godine radilo se na prilagodbi Nacionalnog informacijskog sustava za upravljanje državnom granicom (NISUDG) potrebama EES sustava. Isto tako, u pripremi je nabava odgovarajuće opreme za implementaciju ovog sustava na graničnim prijelazima na vanjskoj kopnenoj granici, koja je predviđena u fazama.

Sustav ETIAS bi na razini Europske unije trebao biti uspostavljen tijekom 2023. godine.

8.2.6. Suradnja s trećim zemljama kroz mješovite ophodnje

S Bosnom i Hercegovinom mješovite ophodnje se provode sukladno Sporazumu između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o suradnji u nadzoru državne granice i Protokolu između Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Ravnateljstva policije i Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, Granične policije o provođenju mješovitih ophodnji uz zajedničku državnu granicu (oko 1000 godišnje).

U 2021. provedena je 291 mješovita ophodnja od kojih 146 na teritoriju Republike Hrvatske i 145 na teritoriju Bosne i Hercegovine.

8.3. Vize

8.3.1. Zakonska osnova

U kolovozu 2021. godine na snagu je stupila Uredba o viznom sustavu (Narodne novine, broj 92/21)²⁵ kojom se propisuje vizni sustav Republike Hrvatske i visina sredstava potrebnih državljaninu treće zemlje za uzdržavanje tijekom kratkotrajnog boravka u Republici Hrvatskoj i za povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću državu.

Ovom Uredbom osigurava se provedba Uredbe (EU) 2018/1806 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. godine o popisu trećih zemalja čiji državljeni moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljeni izuzeti od tog zahtjeva (SL L 303, 28. 11. 2018. godine), kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2019/592 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. travnja 2019. godine o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1806 o popisu trećih zemalja čiji državljeni moraju

imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljeni izuzeti od tog zahtjeva, u pogledu povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije (SL L 103I, 12. 4. 2019. godine).

Pravilnik o vizama (Narodne novine, broj 109/21)²⁶ koji je stupio na snagu 1. studenoga 2021. godine je, između ostalog, podrobnije regulirao institut dugotrajne vize te su uvedene određene novine u postupku i uvjetima izdavanja zrakoplovne-tranzitne (viza A) i kratkotrajne vize (viza C) državljanima trećih zemalja u diplomatskim misijama/konzularnim uredima Republike Hrvatske. Dodatno, izmijenjeni i prilagođeni su obrasci zahtjeva za izdavanje vize A i vize C te je propisan obrazac zahtjeva za izdavanje dugotrajne vize (viza D). Novim Pravilnikom o vizama osigurava se provedba Uredbe (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. godine o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) (SL L 243, 15. 9. 2009. godine), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) 2019/1155 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) (SL L 188, 12. 7. 2019. godine). Stupanjem na snagu novog Pravilnika o vizama prestao je vrijediti dotadašnji Pravilnik o vizama (Narodne novine, broj 7/13 i 5/18).

Stupanjem na snagu nove Uredbe o tarifi upravnih pristojbi (Narodne novine, broj 92/21), u dijelu koji se odnosi na pristojbe u području vanjskih poslova, dodatno je usklađen iznos pristojbe za zrakoplovno-tranzitnu (viza A) i kratkotrajanu (viza C) vizu s iznosom koji je utvrđen Uredbom (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. godine o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) u iznosu od 80 EUR, a za što je bilo potrebno izmijeniti Uredbu o

²⁵ [Uredba o viznom sustavu \(nn.hr\)](#)

²⁶ [Pravilnik o vizama \(nn.hr\)](#)

tarifi upravnih pristojbi. Istim podzakonskim aktom je utvrđen i iznos pristojbe za nacionalnu vizu (viza D).

8.3.2. Mehanizam reciprociteta

Dana 28. rujna 2021. godine, američki ministar domovinske sigurnosti Alejandro Mayorkas donio je odluku o pridruživanju Republike Hrvatske Programu izuzeća od viza (Visa Waiver Program), što je bio i posljednji formalni korak prema bezviznom režimu za hrvatske državljane koji putuju u Sjedinjene Američke Države.

Na taj način, od 23. listopada 2021. godine hrvatski državljani mogu putovati u Sjedinjene Američke Države bez viza, nakon ishodišta odobrenja Elektroničkog sustava za odobravanje putovanja (Electronic System for Travel Authorization, ESTA) preko interneta.

8.3.3. Izdavanje viza i rad diplomatskih misija i konzularnih ureda tijekom pandemije COVID-19

Republika Hrvatska izravno primjenjuje Uredbu (EU) 2018/1806 Europskoga parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. godine o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva (kodificirani tekst), kojim se između ostalog utvrđuje popis trećih zemalja čiji državljani su u obvezi ishoditi vizu prilikom prelaska vanjskih granica država članica.

S ciljem suzbijanja i sprječavanja širenja bolesti COVID-19, od 16. ožujka 2020. godine privremeno je, do početka 2022. godine, obustavljen zaprimanje zahtjeva za izdavanje hrvatske kratkotrajne vize u diplomatskim misijama i konzularnim uredima Republike Hrvatske. Početno, od navedenoga su bili izuzeti nositelji diplomatskih i službenih putovnica, te

članovi obitelji hrvatskih državljana (bračni drug i dijete).

Tijekom 2021. godine u više navrata mijenjane su i nadopunjavane kategorije osoba koje su bile izuzete od obustave zaprimanja zahtjeva za izdavanje hrvatske kratkotrajne vize i to u skladu s odlukama o privremenom zabrani i ograničavanju prelaska preko graničnih prijelaza Republike Hrvatske koje je tijekom 2021. godine donio Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske (prva donesena dana 19. ožujka 2020. godine), odnosno u skladu s izmjenama Preporuke (EU) 2020/912 o privremenom ograničenju neobveznih putovanja u EU i mogućem ukidanju takvog ograničenja koje su donesene tijekom 2021. godine.

Tijekom 2021. godine, obustava zaprimanja zahtjeva za vizu dodatno se proširivala, odnosno usklađivala, s kategorijama putnika koje su bile uvrštene u posebne popise (upute) za putnike koji dolaze iz država za koje se pri dolasku u Republiku Hrvatsku primjenjuju posebne epidemiološke mjere prilikom prelaska granice i koje je tijekom 2021. godine donosio Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje. Tako su se od 30. ožujka 2021. godine primjenjivale posebne epidemiološke mjere prilikom prelaska granice svih putnika koji su dolazili izravno iz Republike Južna Afrika, Brazil, Zanzibara (Tanzanija) i Indije.

Dodatno, Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske donio je 26. studenoga 2021. godine Odluku o sigurnosnoj mjeri privremene zabrane ulaska u Republiku Hrvatsku za osobe koje dolaze iz Južnoafričke Republike, Bocwane, Kraljevine Eswatini, Lesota, Namibije, Zimbabvea i Hong Konga (Narodne novine, broj 127/21), koja je doživjela nekoliko naknadnih izmjena. Sukladno navedenoj Odluci, u potpunosti je obustavljen zaprimanje zahtjeva osoba koje dolaze iz navedenih trećih zemalja. Iznimno, od primjene navedene Odluke bili su izuzeti

hrvatski državljeni kao i članovi njihovih obitelji te državljeni trećih zemalja koji su osobe s dugotrajnim boravištem na temelju Direktive Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. godine o statusu državljeni trećih zemalja s dugotrajnim boravištem i osobama koje imaju pravo boravka temeljem drugih direktiva EU ili nacionalnog prava u Republici Hrvatskoj ili koje imaju nacionalne dugoročne vize za Republiku Hrvatsku. Osobama izuzetima od primjene navedene Odluke uvedena je obvezna karantena u trajanju od 14 dana od dana ulaska u Republiku Hrvatsku i obvezno testiranje na virus SARS-CoV-2 zadnji dan karantene.

Dana 14. siječnja 2022. godine donesena je Odluka o prestanku važenja Odluke o sigurnosnoj mjeri privremene zabrane ulaska u Republiku Hrvatsku za osobe koje dolaze iz Južnoafričke Republike, Bocwane, Kraljevine Eswatini, Lesota, Namibije, Zimbabvea i Republike Mozambik (Narodne novine, broj 6/22) te se zaprimanje zahtjeva za osobe koje dolaze iz navedenih trećih zemalja od 15. siječnja 2022. godine odvija u skladu s općom Odlukom o privremenoj zabrani i ograničavanju prelaska preko graničnih prijelaza Republike Hrvatske.

Ovisno o epidemiološkoj situaciji tijekom 2021. godine, diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske organizirale su svoj rad u uvjetima globalne pandemije bolesti COVID19 u skladu s uputama Glavnog tajništva Ministarstva vanjskih i europskih poslova, te su ovisno o epidemiološkoj situaciji i nacionalnim/lokalnim mjerama privremeno ograničile rad sa strankama u mjeri u kojoj je to bilo nužno. U slučaju ozbiljnog

pogoršavanja epidemiološke situacije u određenim trećim zemljama, bila je moguća privremena potpuna obustava zaprimanja zahtjeva za vizu, ali su se i u tom slučaju zaprimali zahtjevi za izdavanje kratkotrajne hrvatske vize članova obitelji hrvatskih državljeni i članova obitelji građana EGP-a i Švicarske Konfederacije, odnosno Ujedinjene Kraljevine.

Zbog potpune ili djelomične obustave zaprimanja zahtjeva za vizu u diplomatskim misijama i konzularnim uredima država članica Europske unije/Schengena, te ovisno o epidemiološkim mjerama u pojedinim trećim zemljama, došlo je do potpunog ili djelomičnog zatvaranja viznih centara tvrtke VFS Global s kojom Ministarstvo vanjskih i europskih poslova ima ugovorenu suradnju u zaprimanju zahtjeva za izdavanje kratkotrajne hrvatske vize (u 29 trećih zemalja). Već krajem 2020. godine i početkom 2021. godine s radom je ponovno započela većina VFS viznih centara te je omogućeno podnošenje zahtjeva za izdavanje kratkotrajne hrvatske vize svim državljenima trećih zemalja koji spadaju u kategoriju tzv. nužnih/neophodnih putovanja (essential travels).

8.3.4. Ulazak Republike Hrvatske u Schengen

Dana 9. prosinca 2021. godine, Vijeće ministara Europske unije je jednoglasno odobrilo Zaključke o ispunjavanju potrebnih uvjeta za primjenu schengenske pravne stečevine od strane Republike Hrvatske.²⁷

²⁷

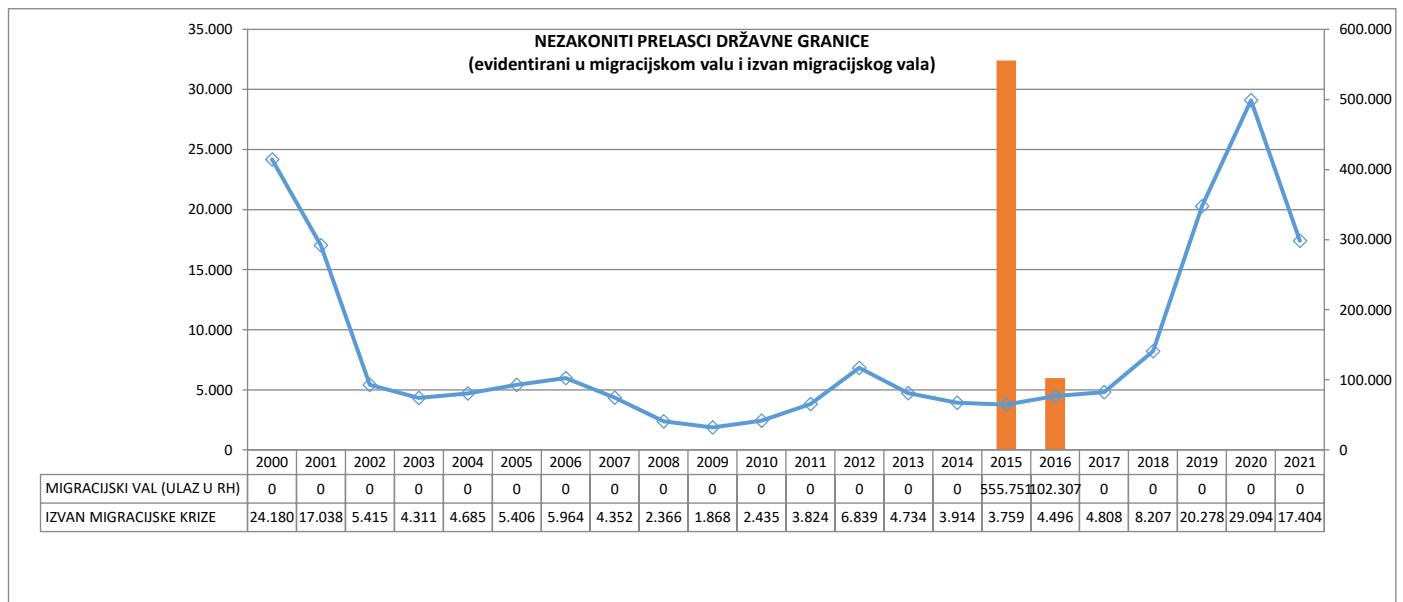
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/S-T-14883-2021-INIT/hr/pdf>

9. NEZAKONITE MIGRACIJE I KRIJUMČARENJE MIGRANATA

9.1. Statistika

Trend kretanja osoba koje pokušavaju ili su prešle nezakonito državnu granicu uvelike ovisi o ekonomskoj, političkoj i socijalnoj situaciji u svijetu.

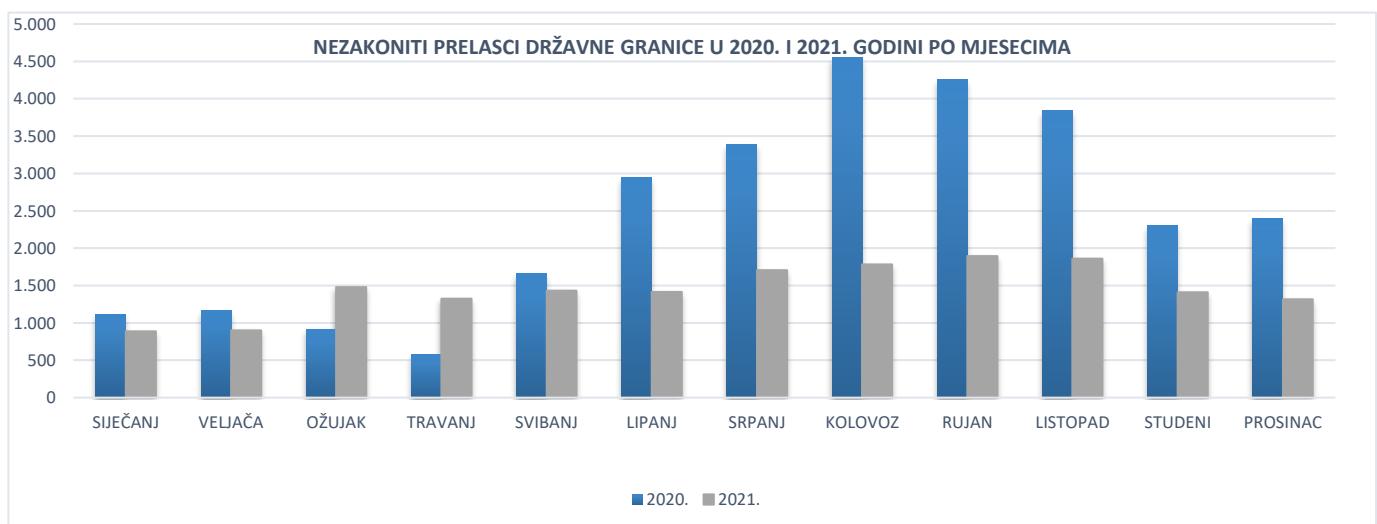
Pojačani pritisak nezakonitih migranata tijekom cijele 2018. godine je očit jer je u toj godini zabilježeno 8 207 osoba. Na granici s BiH je taj broj gotovo dvostruko veći nego tijekom 2017. godine. Pritisak se nastavlja i u 2019. godini kada je gotovo

Grafikon 5 - Trend nezakonitih prelazaka državne granice za vremenski period 2000.-2021.

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

trostruko veći (2019. - 20.278).

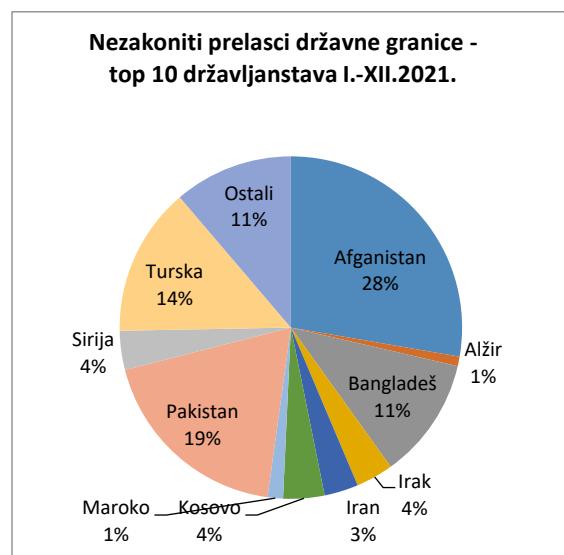
Grafikon 6 - Trend nezakonitih prelazaka državne granice u 2020. i 2021. godini po mjesecima

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

Unatoč kratkom padu tijekom provođenja mjera za suzbijanje bolesti COVID-19 (od ožujka do svibnja 2020.), pritisak se nastavlja i u 2020. i 2021. godini. 2021. godine hrvatska granična policija evidentirala je 17 404 slučajeva postupanja prema osobama za koje je utvrđeno da su nezakonito prešle državnu granicu, dok je taj broj 2020. godine iznosio 29 094.

9.2. Nezakoniti prelasci državne granice u 2021. godini

Tijekom 2021. godine granična policija je evidentirala 17 404 slučajeva postupanja prema osobama za koje je utvrđeno da su nezakonito prešle državnu granicu što je za 40,2% manje u odnosu na 2020. godinu (I.-XII.2020.; 29 094).

Grafikon 7 - Prikaz registriranih migranata po državljanstvu

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

Najbrojniji su državljeni Afganistana, kojih je u 2021. godini zatećeno 4 824 u nezakonitom prelasku državne granice, što je 28% svih nezakonitih prelazaka granice, dok su u 2020. godini evidentirana 8 505 nezakonita prelaska državljenja Afganistana, što predstavlja pad za 43,3%.

Tablica 2 - Broj i državljanstvo stranaca koji su nezakonito prešli državnu granicu u 2020. i u 2021. godini

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

Državljanstvo	Nezakoniti prelasci državne granice		
	I-XII.2020.	I-XII.2021.	+ -%
Afganistan	8505	4824	-43,3
Albanija	310	202	-34,8
Alžir	753	156	-79,3
Bangladeš	2915	1998	-31,5
BiH	100	124	24,0
Indija	191	165	-13,6
Irak	1651	614	-62,8
Iran	1005	559	-44,4
Kosovo	505	678	34,3
Maroko	2366	252	-89,3
Pakistan	5923	3278	-44,7
Sirija	1842	643	-65,1
Srbija	62	145	133,9
Tunis	127	58	-54,3
Turska	984	2446	148,6
Ostale	1855	1262	-32,0
UKUPNO	29.094	17.404	-40,2

Drugi po brojnosti su državljeni Pakistana, kojih je bilo 3 278, što je 44,7% manje u odnosu na 2020. godinu (2020. – 5 923).

Treći su državljeni Turske – 2 446, što je povećanje za 148,6% u odnosu na 2020. godinu (2020. – 984).

Tijekom 2021. godine zabilježeno je ukupno 957 kaznenih djela iz čl. 326. Kaznenog zakona „Protuzakonito ulazeњe, kretanje i boravak u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici Europske unije ili potpisnici Schengenskog sporazuma”, a broj počinitelja je 885.

Tijekom 2020. godine zabilježeno je 698 kaznenih djela i 692 osoba. Broj kaznenih dijela je u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu porastao za 37,1%. Povećanje otkrivenih kaznenih djela posljedica je ukidanja mjera uvedenih za suzbijanje bolesti COVID-19. Najviše počinitelja je državljana Republike Hrvatske, zatim Bosne i Hercegovine, Italije, Srbije, Ukrajine i Rumunjske.

Tablica 3 - Broj kaznenih djela i počinitelja za kaznena djela iz članka 326. KZ-a u 2019., 2020. i 2021. godini

	2019.	2020.	2021.
Broj kaznenih djela	946	698	957
Broj počinitelja	983	692	885

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

10. AKTIVNOSTI SUZBIJANJA TRGOVANJA LJUDIMA

10.1. Aktivnosti u svrhu poboljšanja identifikacije državljana trećih zemalja žrtava trgovanja ljudima

10.1.1. Nacionalne edukacije

Obrazovanje ciljanih skupina predstavlja važan podržavajući dio cijelokupne strategije suzbijanja trgovanja ljudima na području Republike Hrvatske, stoga je tijekom 2021. godine, održano više edukacija za policijske službenike, između ostalog i za policijske službenike granične policije, s posebnim naglaskom na tečaj granične policije.

Policijska akademija u suradnji s Pravosudnom akademijom organizirala je 30. rujna i 1. listopada 2021. godine dvodnevni seminar za pravosudne djelatnike (zamjenike državnih odvjetnika i suce) i policijske službenike na temu suzbijanja trgovanja ljudima.

Hrvatski Crveni križ i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske od 6. do 8. listopada 2021. godine organizirali su specijaliziranu edukaciju za licenciranje novih članova mobilnih timova za pomoć odraslim žrtvama trgovanja ljudima.

Udruga OCD „Delfin“ je dana 30. lipnja 2021. godine organizirala međuresornu edukaciju za stručne suradnike centara za socijalnu skrb, Obiteljskog centra, predstavnike sudova, državnog odvjetništva, policijske službenike i predstavnike nevladinih organizacija na temu suzbijanja trgovanja ljudima.

10.1.2. Međunarodna suradnja

Uprava kriminalističke policije je i tijekom 2021. godine, tijekom provođenja značajnijih kriminalističkih istraživanja, ostvarivala intenzivnu međunarodnu policijsku suradnju s državama članicama Europske unije i trećim državama, koja se ostvarivala organiziranim operativnim sastancima (uključujući i online sastanke) te kanalima međunarodne policijske suradnje, putem Europol-a, INTERPOL-a te putem policijskih časnika za vezu.

10.2. Aktivnosti u svrhu prevencije i podizanja svijesti o trgovanju ljudima

U Republici Hrvatskoj je tijekom 2021. godine provedeno više kampanja, edukacija, projekta i drugih aktivnosti vezanih uz trgovanje ljudima, a u cilju prevencije i podizanja svijesti o ovoj problematiki. Posebno su obilježeni svjetski i europski dan suzbijanja trgovanja ljudima, te je nastavljena akcija „Zajedno“.

Zbog procijenjenog povećanog rizika od seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djece za vrijeme pandemije COVID-19 Ministarstvo unutarnjih poslova je u cilju senzibilizacije javnosti, građana, ali i samih žrtava o problematiči seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djece, kao i o drugim oblicima nasilja nad djecom i članovima obitelji, uputilo priopćenja kojima se građani potiču da svoja saznanja o zlostavljanju djece i nasilju u obitelji, osim pozivima prema broju 192, prijavljuju i putem informacijsko komunikacijskih kanala, prije svega on-line aplikacije Red Button.²⁸

²⁸ <https://mup.gov.hr/online-prijave/online-prijava-zlostavljanja-djeteta-red-button/sigurnost-djece-i-obitelji-u-doba-koronavirusa/286139>

Natječaj za upis polaznika/polaznica u Program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka u 2022./2023. godini

RED BUTTON
On line prijava - zlostavljanja djece

ZATVOREN FOND SOLIDARNOSTI EUROPSKE UNIJE
Poziv na dodjelu bespovratnih finansijskih sredstava
FINANCIRANJE SLUŽBI SPAŠAVANJA
Serijski poziv potreba potekao od 28. 12. 2020. (FSEU.2022.MUP)

ZATVOREN FOND SOLIDARNOSTI EUROPSKE UNIJE
Poziv na dostavu projektnih prijedloga za
FINANCIRANJE SLUŽBI SPAŠAVANJA

POTRESINFO
SLUŽBENA STRANICA ZA PRAVODOBNE I TOČNE INFORMACIJE

KORONAVIRUS.HR
službeno mjesto za sve informacije o koronavirusu

Slika 7 – online aplikacija Red Button

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

11. POVRATAK I READMISIJA

11.1. Utjecaj bolesti COVID-19 na postupke povratka

Tijekom 2021. godine, unatoč pandemiji bolesti COVID-19, povratci su se odvijali gotovo kao u pred pandemjsko vrijeme, osim naravno pridržavanja zahtjeva države u koju se vraća, a što se uglavnom odnosilo na testiranje na SARS-CoV-2.

Postupci povrataka prilagođavani su novonastaloj situaciji. Tijekom pandemije bolesti COVID-19, Ministarstvo unutarnjih poslova primjenjivalo je upute Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te se prilikom postupanja prema nezakonitom migrantu, provjeravalo ima li simptome bolesti COVID-19. U slučaju da je migrant imao simptome, obaviješten je nadležni epidemiolog koji je preuzeo daljnje postupanje.

Ukoliko državljanin treće zemlje nije imao simptome, policija je nastavila s postupkom, odnosno izdala odluku vezano uz povratak u skladu s važećim Zakonom. U slučaju da državljanin treće zemlje nije mogao napustiti Republiku Hrvatsku zbog ograničenja putovanja, rok za povratak je bio produžen, i/ili je donesena odluka o odgodi prisilnog udaljenja.

11.2. Statistika

U 2021. godini bilježimo povećanje broja prisilnih udaljenja. Naime, prisilno su udaljena 1 495 stranaca, dok je u 2020. godini udaljeno 954 stranaca.

Vraćanje stranaca u države podrijetla je otežano zbog pandemije bolesti COVID-19, ali i zbog nemogućnosti utvrđivanja identiteta i pribavljanja putnih isprava.

Tablica 4 – Prisilna udaljenja stranaca

Državljanstvo	PRISILNA UDALJENJA STRANACA		
	Ukupno		
	Prisilna udaljenja po godinama		
	2020.	2021.	+ -%
Afganistan	40	91	+125,0
Albanija	149	95	- 36,2
Alžir	6	2	-66,7
Bangladeš	25	49	+96,0
BiH	57	43	-24,6
Indija	1	3	+300,0
Irak	35	8	-77,1
Iran	7	17	+142,9
Maroko	49	5	-89,8
Kosovo	253	314	+24,1
Pakistan	48	148	+208,3
Sirija	13	2	-84,6
Srbija	30	33	+10,0
Tunis	6	3	-50,0
Turska	165	589	+257,0
Ostale	70	93	+32,6
UKUPNO	954	1 495	+56,7

Izvor: Eurostat (migr_eirt_vol),
Ministarstvo unutarnjih poslova

Tablice 6 – Prihvati i vraćanje prema državljanstvu stranaca

Državljanstvo	prihvati		+ -%	vraćanje		+ -%
	2020.	2021.		2020.	2021.	
Afganistan	2.120	783	-63,07	35	70	100,00
Alžir	388	62	-84,02	6	2	-66,67
Bangladeš	1.402	692	-50,64	24	14	-41,67
Irak	382	110	-71,20	40	7	-82,50
Iran	254	145	-42,91	7	16	128,57
Kosovo	108	137	26,85	5	2	-60,00
Maroko	1.327	114	-91,41	49	3	-93,88
Pakistan	2.994	1.007	-66,37	44	47	6,82
Sirija	531	239	-54,99	14	2	-85,71
Tunis	41	5	-87,80	4	4	0,00
Turska	219	311	42,01	97	268	176,29
Ostali	668	395	-40,87	88	54	-38,64
Ukupno	10.434	4.000	-61,66	413	489	18,40

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

Tablica 7 – Prihvati i vraćanje temeljem readmisijskih ugovora

PRIHVAT I VRAĆANJE ZA 2020/2021						
Granica prema	prihvati		+ -%	vraćanje		+ -%
	2020	2021		2020	2021	
BIH	25	7	-72,00	260	376	44,62
Crna Gora	0	0		34	6	-82,35
Mađarska	537	271	-49,53	0	0	
Slovenija	9871	3717	-62,34	60	9	-85,00
Srbija	1	5	400,00	59	98	66,10
UKUPNO	10.434	4.000	-61,66	413	489	18,40

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

Na temelju readmisijskih sporazuma sa susjednim zemljama, tijekom 2021. godine prihvaćeno je ukupno 4000 državljana trećih zemalja, dok je vraćeno 489.

Najviše je prihvaćenih državljana Pakistana, Afganistana, Bangladeša, Maroka i Sirije, a što je i sukladno zastupljenosću tih nacionalnih skupina u nezakonitim prelascima državne granice.

11.3. Nezavisni mehanizam nadzora

Dana 8. lipnja 2021. sklopljen je Sporazum o nezavisnom mehanizmu nadzora postupanja policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova u području nezakonitih migracija i međunarodne zaštite. Sporazum je sklopljen na vrijeme od jedne godine s mogućnošću prodljenja, a financira se sredstvima Europske unije koja se uplaćuju u državni proračun. Novi nezavisni mehanizam nadzora trebao bi poslužiti kao model za uspostavu monitoringa u svim državama članicama Europske unije, koji je predviđen u nacrtu Uredbe o screeningu iz novog Pakta o migracijama i azilu te je prvi takav monitoring u Europskoj uniji. Provoditelji novog nezavisnog mehanizma nadzora su: Akademija medicinskih znanosti Hrvatske, Akademija pravnih znanosti Hrvatske, Centar za kulturu dijaloga koji je udruga bliska islamskoj zajednici, Hrvatski Crveni križ.

Provoditelji su tijekom 2021. obavili 8 promatranja i sačinili 1. polugodišnje izvješće.

11.4. Rad prihvatnih centara za strance

Tijekom pandemije bolesti COVID-19, prihvatni centri su ostali otvoreni, ali su pojačani naporci kako bi se osigurala adekvatna skrb za državljane trećih zemalja smještene u centrima. U prihvatnim centrima postavljeni su informativni leci o savjesnom i odgovornom ponašanju

tijekom pandemije bolesti COVID-19 koje je Međunarodna organizacija za migracije izradila i prevela na 26 jezika. U centrima su također postavljeni letci s uputama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo o pravilnoj higijeni ruku koji su također prevedeni na jezike kojima se služe državljeni trećih zemalja. U prihvatnim centrima su poduzete i dodatne mjere u cilju zaštite u vidu higijenskih potrepština, dozatora s dezinfekcijskim sredstvima, medicinskog osoblja, mjerjenja temperature i dr.

U 2021. godini prije smještaja u centar, državljeni trećih zemalja su bili pregledani i testirani na SARS-CoV-2. Smještaj je bio moguć jedino uz negativan test.

11.5. Projekti u području povratka

Tijekom 2021. godine, provodilo se više projekta vezanih uz povratak u Republici Hrvatskoj. Projekte je provodilo Ministarstvo unutarnjih poslova samostalno ili u suradnji s određenim međunarodnim ili nevladinim organizacijama temeljem ugovora s Ministarstvom unutarnjih poslova. Svi projekti financirani su iz AMIF-a.

U Prihvatnom centru za strance Ježevu provodili su se projekti „Poboljšanje uvjeta smještaja i rada u Prihvatnom centru za strance u Ježevu“, „Provođenje postupka povratka državljanu trećih zemalja“ i „Pomoći u održavanju adekvatne razine smještaja u Prihvatnom centru za strance“.

Tijekom 2021. godine nastavio se provoditi i projekt „Monitoring prisilnih udaljenja“ kojeg je provodio Hrvatski pravni centar na temelju ugovora s Ministarstvom unutarnjih poslova. U 2021. godini ukupno je obavljeno 33 promatranja prisilnih udaljenja.

Projekti „Besplatna pravna pomoći u postupku povratka“ i „Prevođenje i širenje

mreže prevoditelja za postupak povratka“ provode se kontinuirano.

Efikasan sustav registracije državljana trećih zemalja koji nezakonito borave na teritoriju Republike Hrvatske i održavanje sustava EURODAC radnih stanica cilj je projekta Unaprjeđenje funkcionalnosti i održavanje stacionarnih i prijenosnih radnih stanica za digitalno izuzimanje otiska prstiju – EURODAC.

Projekt Nabava opreme te stvaranje nove i poboljšanje postojeće IT baze podataka za registraciju nezakonitih migranata u postupku povratka za cilj ima osigurati dovaljan broj prijenosnih Eurodac radnih stanica, plošnih skenera, fotoaparata i vaga s visinomjerom za kvalitetnu obradu stranaca u nezakonitom boravku u Republici Hrvatskoj, odnosno efikasnog poduzimanje mjera za osiguranje povratka državljana trećih zemalja.

Međunarodna organizacija za migracije (IOM) provodila je projekt “Potpomognuti dragovoljni povratak” u 2021. godini. U okviru ovog projekta, tijekom 2021. godine 38 državljana trećih zemalja se vratilo u svoju zemlju podrijetla.

11.6. Edukacije

U 2021. godini, policijski službenici koji rade na postupcima povratka sudjelovali su na više međunarodnih i nacionalnih edukacija i radionica.

Tako su policijski službenici sudjelovali na FRONTEX-ovom „Tečaju za vođe pratnje prilikom prisilnih udaljenja zračnim putem“ i Tečaju za schengeskog evaluatora za poslove povratka“.

EMN NCP HR i Uprava za granicu organizirali su u svibnju 2021. dvodnevnu edukaciju na temu povratka. Na radionici su sudjelovali policijski službenici granične policije, linije rada nezakonitih migracija iz sektora/službi za granicu policijskih uprava

te tranzitno prihvavnih centara za strance koji obavljaju poslove povratka i readmisijskih postupaka prema državljanima trećih zemalja.

11.7. Suradnja s FRONTEX-om

U sklopu FRONTEX-ove operacije Raspoređivanje stručnjaka za povratak (Standing Corps Return Specialist Implementation), u Parizu, Republika Francuska, u razdoblju od 30. rujna 2021. do 27. siječnja 2022. sudjelovao je policijski službenik za prihvat i deportacije.

U organizaciji FRONTEX-a, 25. siječnja 2021. godine, policijski službenik za prihvat i deportacije sudjelovao je na videokonferenciji, na temu Identification via VC with Afghanistan in 2020 (Identifikacija državljana IR Afganistana u 2020 g. putem VCI projekta).

Predstavnici Uprave za granicu sudjelovali su na redovitim sastancima FRONTEX-a: Sastanak Direktnih kontaktnih točaka za povratak (DCP) i Mreže za aktivnosti prije povratka (PRAN), kao i na Okruglom stolu na visokoj razini (za poslove povratka).

STATISTIČKI ANEKS

Prilog 1: Statistički pokazatelji osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita u Republici Hrvatskoj zaključno do 31.12.2021.

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

ZAŠTITA/ VRSTA	2006	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ukupni zbroj
Azil	1	3	11	5	9	21	7	15	35	83	184	244	158	36	68	880
M	0	3	6	4	5	15	4	11	31	50	133	156	91	22	39	570
0-13			3		1	3	2		3	7	33	43	31	8	15	149
14-17			1	1	1	3				5	4	14	8	1	8	46
18-34		3	1	3	1	4		8	21	29	81	67	26	10	8	262
35-64			1		2	5	2	3	7	9	15	32	26	3	7	112
65>																1
Ž	1	0	5	1	4	6	3	4	4	33	51	88	67	14	29	310
0-13			3		3	2	2	1	1	15	22	35	25	5	10	124
14-17						1				1	2	14	5		4	27
18-34	1			1	1	3		3	2	15	17	17	17	5	7	89
35-64			2				1		1	2	10	21	19	4	8	68
65 >												1	1			2
Supsidijarna zaštita	0	3	2	9	4	14	18	9	7	17	27	21	1	6	0	138
M	0	3	2	6	3	8	10	9	5	11	17	10	1	4	0	89
0-13				1		2	3			3	5	4			1	19
14-17				2	1	1	1	1		2	3	2	1			14
18-34		3	2	1	2	2	6	7	3	6	5				2	39
35-64				2		3		1	2		4	4			1	17
Ž	0	0	0	3	1	6	8	0	2	6	10	11	0	2	0	49
0-13				1		2	3		1	1	2	7		2		19
14-17							2					4				6
18-34				2	1	2	2			2	3	2				14
35-64						2	1		1	3	1	2				10

Prilog 2:

Statistički pokazatelji tražitelja međunarodne zaštite prema državljanstvu i spolu za razdoblje 01.01.-31.12.2021.

Izvor: *Ministarstvo unutarnjih poslova*

Zemlja podrijetla	M	Ž	Ukupno
Afganistan	1010	839	1849
Turska	203	43	246
Irak	122	103	225
Iran	100	90	190
Pakistan	94	12	106
Sirija	56	28	84
Bangladeš	67	2	69
Kuba	29	27	56
Maroko	27	3	30
Bez državljanstva	15	12	27
Tunis	14	8	22
Egipat	19		19
Alžir	11	4	15
Indija	10	2	12
Nepal	1	7	8
Palestina	5	3	8
Ruska Federacija	5	3	8
Kina	7		7
Srbija	4	3	7

Albanija	6		6
Eritreja	3	3	6
Gambija	4	2	6
Crna Gora	2	2	4
SAD	2	2	4
Somalija	1	3	4
Bosna i Hercegovina	2		2
Gvineja	1	1	2
Kosovo	2		2
Nigerija	2		2
Burundi	1		1
DR Kongo	1		1
Etiopija	1		1
Jordan		1	1
Kamerun		1	1
Kirgistan		1	1
Libanon	1		1
Slovačka	1		1
Slovenija	1		1
Šri Lanka		1	1
Ujedinjeni Arapski Emirati	1		1
Uzbekistan	1		1
Venezuela	1		1
UKUPNO	1833	1206	3039

Prilog 3:

Statistički podaci o tražiteljima međunarodne zaštite maloljetnika bez pratnje prema dobi i spolu zaključno do 31.12.2021. godine

Spol / Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	UKUPNO
M	21	38	194	69	54	10	5	163	251	59	65	169	174	1.272
0-13 bez pratnje	3		3				2	15	23	11	3	21	28	109
14-15 bez pratnje	4	6	18	11	8		1	47	62	13	12	30	40	252
16-17 bez pratnje	14	32	173	58	46	10	2	101	166	35	50	118	106	911
Ž			3	1	1			1	10	5	5	17	21	64
0-13 bez pratnje								1	4	2	1	7	6	21
14-15 bez pratnje									1		2	4	5	12
16-17 bez pratnje			3	1	1				5	3	2	6	10	31
Ukupni zbroj	21	38	197	70	55	10	5	164	261	64	70	186	195	1.336

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

Prilog 4:

Statistički pokazatelji primjene dublinskog postupka za razdoblje 01.01. - 31.12.2021.

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

Ulazni transferi izvršeni su iz sljedećih država članica:	
DRŽAVA	2021
Austrija	7
Belgija	1
Finska	1
Njemačka	28
Norveška	1
Rumunjska	1
Slovenija	1
Švicarska	14
UKUPNO	54

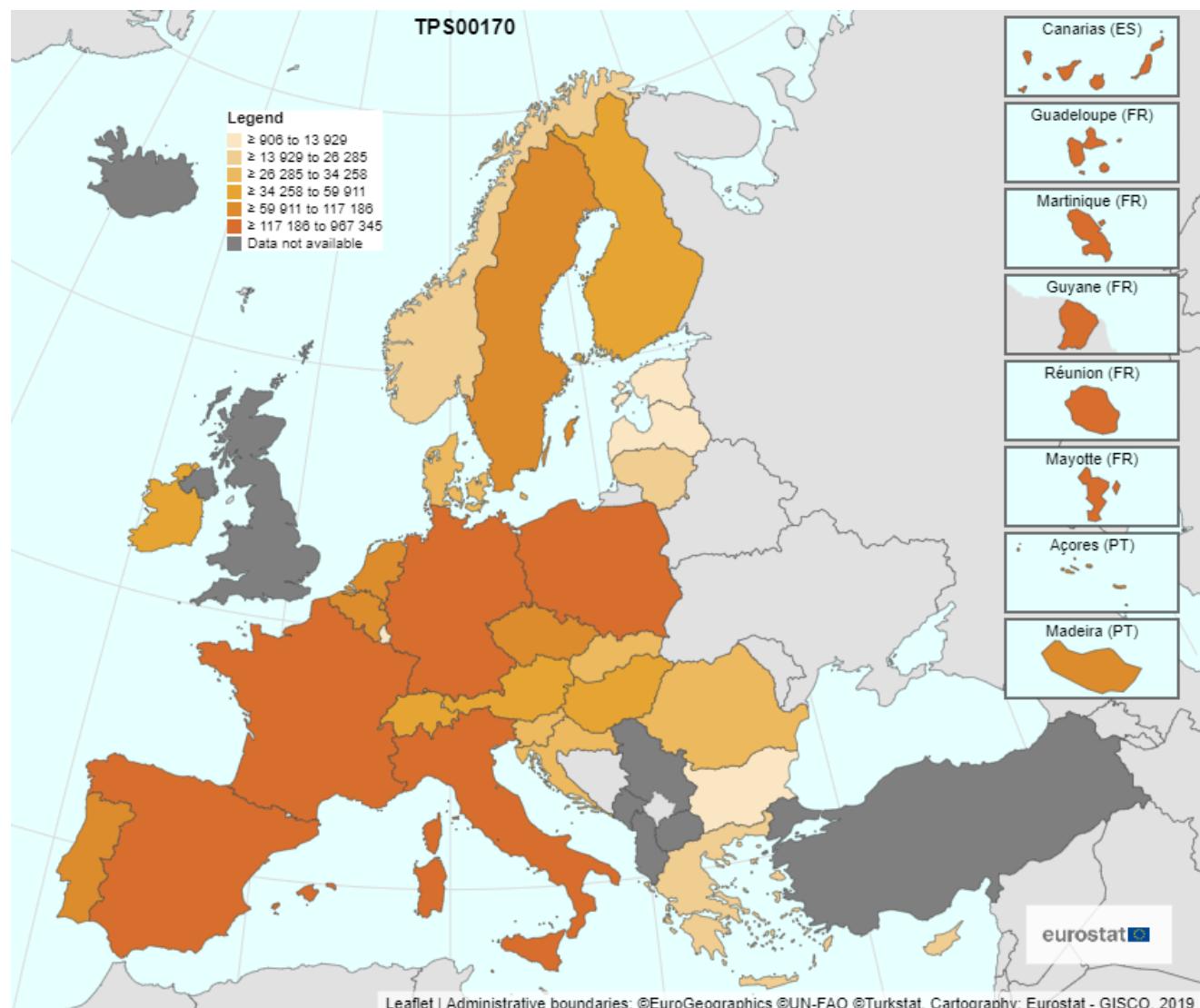
Ulazni transferi po državljanstvu:	
DRŽAVLJANSTVO	2021
Afganistan	33
Alžir	1
Etiopija	1
Iran	2
Irak	6
Maroko	2
Bez državljanstva	3
Sirija	3
Turska	3
UKUPNO	54

Broj izlaznih transfera (iz HR)	
DRŽAVA	2021
Belgija	1
Rumunjska	1
Slovenija	1
Ukupno	3

Broj izlaznih transfera (iz HR)	
DRŽAVLJANSTVO	2021
Afganistan	1
Nigerija	1
Sirija	1
Ukupno	3

Prilog 5:

Prve dozvole

Izvor: Eurostat, First permits by reason